

Llobreges 20 anys

informatiu

20 anys
2003-2023

Dipòsit legal: L 798-2003

NÚM. 122 - DESEMBRE - 2023

A la coberta

La tardor

Els colors de la tardor llueixen amb força en les moltes fires que es fan aquests dies per nombrosos indrets de Catalunya. Aquesta foto està feta concretament mentre caminava pel munt de parades i paradetes que hi havia a la fira de la carbassa que feien a la bonica població de Calaf. La tardor és temps de carbasses, magranes, raïms, moniatos, codonys i fruits secs com la castanya, les avellanes, les ametlles i les nous. Tots aquests productes que ens dona la terra tenen un alt poder antioxidant i ens aporten vitamines i ens ajuden a reforçar les nostres defenses servint com a prevenció per no agafar refredats, pneumònies ni constipats no desitjats, tan habituals per aquestes dates per les que ara ens movem.

La tardor és un moment de canvis importants en el paisatge i en les vides de tots els éssers vius. Tot s'alenteix, els dies són més curts i per contra les nits molt més llargues. Tot s'atura, les persones abaixem el ritme vital i la natura es relaxa i es prepara pel cru hivern que ha de venir i els colors canvien. Arriba el fred i cal cuidar-se, però també cal gaudir al màxim d'aquesta meravellosa estació plena de colors i de bones sensacions visuals.

Text i foto: Josep Verdés

A l'interior... destaquem:

Editorial, pàg. 3
Noticiari, pàg. 5
De la Vall, pàg. 20
Neurones i llimones, 36
Cinema, pàg. 37
El secret de les paraules, pàg. 38
La Vall de Forest, pàg. 39
La Talaia, pàg. 40
No em feu cas, pàg. 41

Pel broc gros, pàg. 42
Psicologia familiar, pàg. 44
Pedagogia, pàg. 45
Monòleg, pàg. 46
Passatemps, pàg. 48
Llibre recomanat, pàg. 50
La nostra cuina, pàg. 51
Esports, pàg. 52
Foto per recordar, pàg. 54

EDITA:

Associació del Patrimoni Artístic
i Cultural de Torà (ÀPACT)
c/ Baix, 8
25750 TORÀ - Tel. 649 352 877
apact@apactora.org

Subscripcions i publicitat:

Ramon Torné, tel. 973 473 265

CONSELL DE REDACCIÓ:

Antònia Balagué, Maria Garganté, Jordi Llauredó,
Ari Martín, Maria Morros, Toni Padullés, Silvia
Peribáñez, Ramon Torné, Josep Verdés, Daniel
Vidal, Rosa Vila.

Coordina: Fermí Manteca

COLLABORADORS HABITUALS

Núria Bagà, Roger Besora, Anna Cantacops,
Adrià Castellà, Montse Miquel, Antoni Montroig,
Vanesa Pérez, Toni Pinós, Jordi Prat, Sergi
Torrescasana, Jordi Vilagut, Josep A. Vilalta.

COLLABOREN EN AQUEST NÚMERO

Carles Alsedà, Canòlich Fàbrega,
Albert Fibla, Josep M. Rius.

Subscripció anual: 16,00 Euros

A l'estranger: consultar preus

Número solt: 3,00 Euros

Dipòsit legal: L 798-2003

Disseny i maquetació: Fermí Manteca

Impressió: Impremta Barnola (Guissona)

Tiratge: 700 exemplars

Aquest número està imprès en paper
ecològic, elaborat sense clor

Membre de

LLOBREGÓS INFORMATIU no és responsable ni
subscriu necessàriament les opinions expressades
pels autors dels articles publicats.

Editorial

BON NADAL !

La revista d'hivern que tens a les mans tanca aquest any 2023 plena a vessar amb una pluralitat de temes, notícies i activitats que s'han dut a terme els últims dos mesos als pobles de la Vall.

Acabem un any també ple d'incerteses econòmiques, socials i polítiques, no solament a prop nostre amb baralles entre partits polítics, sinó també a nivell mundial amb guerres que comencen i guerres que no s'acaben, amb imatges molt dures contra qualsevol dret humà imaginable i amb la extrema dreta despertant en molts llocs del planeta.

A casa nostra tenim una realitat molt dura a causa de la sequera i la mala qualitat de l'aigua que fa que no sigui apta per al consum humà en alguns pobles de la Vall, cosa que ens porta a prendre consciència del canvi climàtic i obligar-nos a fer-ne un bon ús i a demanar als responsables una bona gestió de l'aigua perquè arribi amb qualitat a tot arreu.

De totes maneres, us desitgem que passeu un bon Nadal ple d'esperança i bon fer perquè la nostra Vall del Llobregós continuï avançant cap a un futur millor.

www.llobregos.info

info@llobregos.info

AMB EL SUPORT DE

Generalitat de Catalunya
**Departament
de la Presidència**

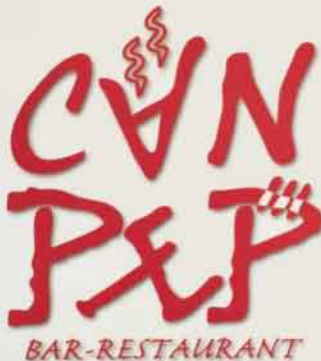
Diputació de Lleida

Enriqueta S.C.P.
peruqueria **unisex**

C/ Vall, 2 - Tel. 973 47 31 57 -TORÀ (Lleida)

"La casa del pa i la coca"

Ctra. de Ponts, s/n
08281
Castellfollit de Riubregós
Tel. 93 869 30 38

Isaac Soterias
INSTAL·LACIONS, LAMPISTERIA
I MANTENIMENT

c/ Sense Cap, 9 - 25750 Torà
T. 625 53 17 43
E-mail: isaacsoteraslampista@hotmail.es
Lampisteria Isaac Soterias

**EXCAVACIONS
DUOCASTELLA**

OFICINA CASTELLTALLAT
93 743 30 52 - 973 47 31 63
Cal Marquet de Castelltallat
08263 Sant Mateu de Bages

OFICINA CABRIANES
93 876 06 25
C/ Caseta d'En camp
08650 Sallent

www.excavacionsduocastella.com

664 61 00 53

@excavacionsduocastella

EXCAVACIONS, OBRA CIVIL, RESTAURACIÓ I REHABILITACIÓ, CAMINS,
ESCULLERES I MURS DE PEDRA, TREBALLS FERROVIARIS, GESTIÓ FORESTAL I
AGRÍCOLA, REORDENAMENT MEDIOAMBIENTAL I EMERGÈNCIES

La cuina del Llobregós
Les cuineres i els cuiners

una publicació de
Llobregós

Regala cuina...
Regala Llobregós

Visites

Info: 973 473 028

Sanaüja: Festa de la Gent Gran

Toni Padullés Rius. - L'associació de la Gent Gran de Sanaüja va homenatjar cinc dels seus membres en haver assolit els 90 anys o més. En Guillermo Puvia Tugues, en Josep Torrent Farré, en Ramon Aubets Cortina, l'Amèlia Baiges Ribó i la Carmen Gibal Huguet van ser protagonistes tant del berenar que es va fer al Casal del poble com de l'escrit que

els va dedicar, com sempre en aquestes ocasions, la Maria Rosa Argerich. En Pere Parramon, com a president de l'Associació, va fer un parlament agraïnt l'assistència i destacant el paper de la gent gran als pobles i la Tina Vilasaló, en representació de l'Ajuntament, va lliurar als homenatjats un detall en forma de pergamí.

L'Hereu i la Pubilla del Llobregós a FirAnoia

Redacció. - Calonge de Segarra ha estat representat per l'hereu i la pubilla a FirAnoia. Enguany han estat l'Ekain Guillella Lizaso i la Lur Guillella Lizaso, ambdós de cal Frare. FirAnoia, que aquest any ha arribat a la 70a edició, es va celebrar el cap de setmana del 23 i 24 de setembre. L'acte ha comptat

amb la recepció institucional a l'Ajuntament d'Igualada per part de les autoritats i la celebració d'activitats infantils, gegants i la tradicional cercavila. És un aparador que cada any presenta el teixit econòmic i empresarial de la comarca, amb activitats diverses, fira d'artesanía i mercat d'antiguitats.

La Fira del Foc a Sanaüja

Maria Garganté. - La celebració de la Fira del Foc, organitzada per la colla de diables local, les "Forces diabòliques de Sanaüja", ja es va convertint en una entranyable festa de tardor, on es donen cita paradistes de productes de proximitat i artesanía i també algunes parades locals. Aquest any, per l'amenaça de pluja que finalment no es

va materialitzar, la fira va tenir lloc sota els porxos de la plaça Major, on també s'efectuà l'encesa i actuació de diables i bèsties de foc. Va ser un goig comprovar com tant dins el grup de diables com en els grallers sanaügens, hi ha força jovent que en garanteix el relleu generacional, sempre tan necessari.

La Mancomunitat Alta Segarra per la mobilitat

Redacció. - El dia 22 de setembre la consellera de Territori, Ester Capella, es va reunir a Calaf amb diferents representants dels ajuntaments de la Mancomunitat, que li van fer saber les demandes del territori pel que fa a la mobilitat, com ara ajustar els horaris de transport públic a la demanda real de la ciutadania. També, ja que darrerament s'ha

anunciat l'increment de trens de la línia R12 que connecta l'Hospitalet amb Lleida, van demanar que el tram que passa per Calaf l'increment dels trens sigui de 3 a 5 per sentit. Pel que fa al servei d'autobús, van sol·licitar, entre altres coses, ampliar el servei a demanda i la possibilitat que l'Eix Bus faci parada a Calaf.

Escola Sant Roc: Ens van segrestar la castanyera!

Escola.- Enguany a l'escola Sant Roc vam celebrar una castanyada molt especial. La canalla van proposar que volien fer un *escape room* amb les famílies i així va ser. Vam organitzar les famílies i l'alumnat en tres aules diferents de l'escola fent un mateix *escape room*. La missió del joc era rescatar la castanyera investigant: qui la va segrestar, on, quan i perquè. Els grups van acabar descobrint que la castanyera estava lligada a una cadira en

un carreró del poble de Castellfolit de Riubregós. La castanyera Josefina Vilamú va interpretar el seu paper amb molta professionalitat i va fer possible passar una tarda que recordarem com a molt divertida. Després de deslligar la castanyera totes les famílies, alumnat i professorat vam ballar el ball de la castanyera. També no van faltar, és clar, les castanyes. Moltes gràcies a tothom per aquest gran moment.

Presentació del llibre “La via morta” a Ivorra

Montse Miquel i Andreu.- El passat dia 28 d'octubre al poble d'Ivorra va tenir lloc la presentació del primer llibre de ficció de la historiadora Assumpta Montellà. Autora de cinc obres històriques de no ficció, ara s'ha aventurat a escriure i publicar una novel·la negra ambientada a la zona fronterera de Portbou i ja va per la segona edició.

L'Assumpta, amb qui el poble d'Ivorra ha realitzat varies sortides històriques, ens va fer una detallada descripció de com havia anat creant els personatges, l'un rere l'altre, enumerant-los, i com havia anat forjant la trama talment com si es tractés d'una recepta de cuina. Així va ser com va “bastir” la seva primera novel·la negra *Via Morta*.

Sanaüja: 10 anys de la Sofia al bar La Volta

Foto: MONTSE SANT

Toni Padullés Rius.- La Sofia Busky va agafar la gestió del bar La Volta a la plaça Major de Sanaüja ara fa 10 anys. El seu caràcter obert i alegre li ha fet guanyar molta clientela que, sobretot a l'estiu, sempre omple el porxo i part de la plaça en un ambient molt festiu. Des de fa un any s'hi ha afegit el seu germà, en Kim, un xicot jove i atent que amb

la seva alegria ho fa tot fàcil. Per celebrar aquest aniversari van organitzar a finals de setembre un sopar a base d'entrepà i beguda i amb l'al·licient d'una orquestra per acompanyar la vetllada. Va ser un èxit d'assistència, la festa es va perllongar fins a mitja nit i, com es veu a la fotografia, molta gent va poder gaudir ballant a la fresca.

Tallers de cuina a Torà

L'associació de Dones Toraneses va organitzar un taller de cuina vegetariana a càrrec de l'Eva Oliva el dissabte 21 d'octubre. Les participants van elaborar quatre receptes boníssimes i fàcils de fer. En tot moment l'Eva els comentava quins altres ingredients hi podien introduir a l'hora de fer les receptes i així obtindré un altre plat bo i saludable.

Un segon taller dedicat a la cuina de festes es va fer el dissabte 18 de novembre, a càrrec de la

M. Àngels Miramunt, que ens ensenyà a elaborar plats per aquests dies de Nadal. Cal dir, que en tot moment, la M. Àngels transmet aquesta passió, saviesa i experiència en l'art de la cuina.

Les participants dels tallers van aprendre noves receptes, les van assaborir i es van impregnar del coneixement d'aquestes dues grans cuineres.

Finalment, volem agrair a l'AFA de l'escola per deixar-nos l'espai de la cuina per portar a terme aquests tallers.

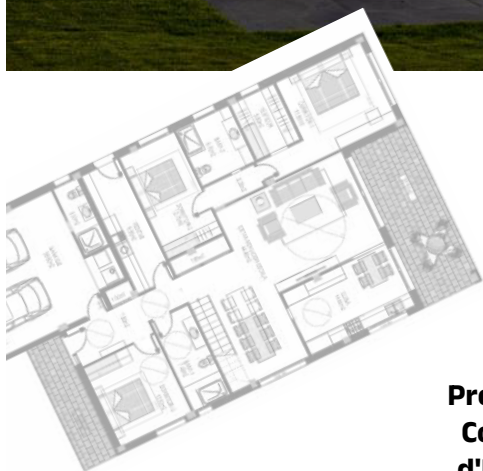
**PROVEM-HO
EN CATALÀ**

**MOLT
PER PARLAR.
MOLT
PER VIURE.**

moltperparlar.cat

 Generalitat
de Catalunya

Pel català, sempre endavant

ESPECIALISTES EN TOTS ELS SERVEIS DEL TEU IMMOBLE

**Projectes d'Edificació · Presentacions de vídeos 3D
Coordinacions de Seguretat · Topografia · Cèdules
d'Habitabilitat · Certificats d'Eficiència Energètica
Inspeccions Tècniques d'Edificis**

**Compravenda de tota classe de finques
Lloguers i permutes
Administració de comunitat de veïns
Gestions i tràmits**

www.immoplanning.es · www.ramonriba-arquitecte.cat

Rambla Segadors , s/n (xamfrà C. de les Serres) | 25210 Guissona, Lleida | Tel. 649 96 38 17

Xerrades a Torà: “Dones, pobresa i món rural”

Ramon Torné.- El dijous 16 de novembre el grup “Actua, fem coses al Solsonés” i l’entitat L’Arada van oferir unes xerrades al Casal de la Gent Gran de Torà. En aquesta ocasió el tema era “Dones, pobresa i món rural”. L’acte, que va estar moderat per Marina Vilaseca, va comptar amb la participació de Rosa Soler, regidora de Salut i Serveis Socials a l’ajuntament de Torà i coordinadora de la Regió Social de la Catalunya Central del Departament de Drets Socials, i

també de Sira Vilardell, vicepresidenta d’Entitats Catalanes d’Acció Social, i de Iolanda Fresnillo membre del projecte Lliures.

Totes elles van ressaltar l’augment de la pobresa a Catalunya i el risc d’exclusió social que això comporta, i les mesures que es prenen des dels diversos departaments de la Generalitat i de la Taula d’Entitats del Tercer Sector Social en la lluita contra la pobresa, fent especial èmfasi en la nostra comarca.

Sanaüja, art efímer al carrer

Toni Padullés Rius.- A Sanaüja es va haver de talar un arbre que semblava afegir problemes a un dels murs de llevant de l’església, situat en una de les zones més emblemàtiques del poble, la Portelleta. L’artista local Toni Mosella, a mitjans del passat setembre, va aprofitar per reconvertir una bona part del tronc en un *moai*

esculpit amb les tècniques de fusteria que domina professionalment i que, segons afirma, el va portar a treballar-hi les formes que la pròpia fusta demanava. Ha esdevingut la 2a peça d’art efímer al carrer a Sanaüja i, endemés, s’ha aprofitat per a col·locar-hi un rètol metàl·lic artesà amb el nom de la via “la Portelleta”.

Castanyada municipal al Local Social de Vicfred

Josep Verdés.- El passat 31 d'octubre tots els veïns del municipi que es van voler apuntar van celebrar la tradicional castanyada. Enguany es va fer al poble de Vicfred i 72 veïns dels tres pobles que formen el municipi de Sant Guim de la Plana, es van reunir al voltant de la taula per degustar un bon sopar. Com cada any es va quedar una mica abans per tal de torrar les castanyes i parar

les taules perquè a les nou tot estigués a punt. Podies escollir entre coca de recapte o entrepà de pernil i per postres els típics panellets i unes bones castanyes torrades ben calentones i tot regat amb una bona barreja de moscatell i aiguardent. Cal dir que aquestes trobades són del tot necessàries per conservar les tradicions i per refermar els lligams entre els pobles.

La Molsosa, d'excursió a Lleida

Rosa Vila.- El dia 8 d'octubre la gent de la Molsosa, Prades i Anfesta, vam anar a Lleida per poder veure un conjunt monumental molt bonic. A les 10 del matí ja ens esperava a la porta de La Seu Vella una noia que ens va explicar molt bé la història del turó on s'assenta la que fou l'antiga catedral de la capital del Segrià. És l'edifici més emblemàtic de la ciutat. Tot el conjunt de la

catedral, el castell i la fortalesa estan declarats Béns Culturals d'Interès Nacional.

Una vegada feta la visita, ens vam dirigir al restaurant de Mollerusa a fer un bon dinar. A la tarda vam acabar l'excursió amb una visita al poble de Penelles, famós pels més de 200 grafitis a les parets dels seus carrers, que és com un museu a l'aire lliure.

Pessebre Vivent d'Ardèvol

23, 26, 30 de desembre 2023
1, 6 i 7 de gener de 2024

Dues representacions diàries
A les 18:30 i a les 19:30

Venda d'entrades
exclusivament online a:
<https://entradessolsones.com/>

VENDA DE:

PÈL·LET

PINYOL
D'OLIVA

LLENYA SECA
D'ALZINA,
ROURE I
OLIVERA

CARBÓ
PER A
CALEFACCIÓ

CARBÓ
VEGETAL
PER A
BARBACOA

 a granel en big-bags en sacs

SERVEI A DOMICILI

SERVEIS AGRARIS RIUS S.L.

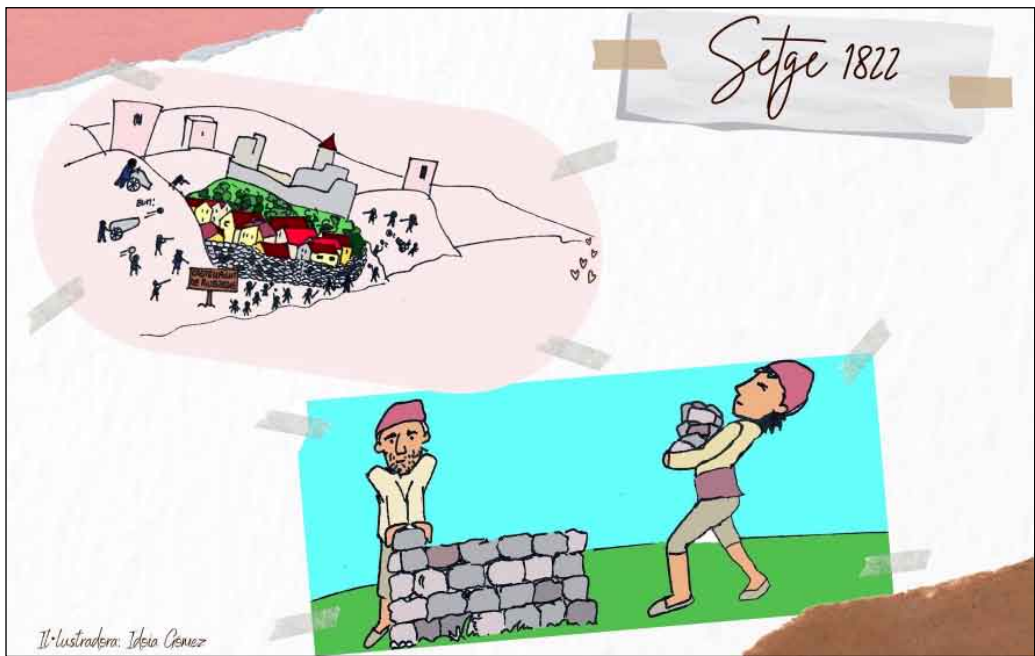
Avinguda Santuari 3
25215 **Sant Ramon** (Lleida)

639 338 314

639 338 315

www.serveisagrarisrius.com

L'escola Sant Roc recorda el Setge de 1822

Escola Sant Roc.- Aquests dies a l'escola hem recordat la història del nostre poble. Sabem què va passar però hem aprofundit en els valors de les castellfollitenques i castellfollitencs. Després d'explicar el que va passar fa 201 anys, l'alumnat va fer les seves reflexions algunes de les quals tenien molt clares: La gent del poble va saber treballar en

equip per fer fora Espoz y Mina. Els castellfollitencs van tenir la valentia de voler lluitar contra un exèrcit molt poderós. Van ser optimistes perquè no es van rendir ni acovardir. Empàtics perquè es van ajudar els uns als altres. Gràcies als que van lluitar ara tenim: poble, famílies, escola.. i per molts anys més! Nosaltres no ens deixarem vèncer per ningú!

Biosca: Campionat internacional de gossos de rastreig

Jordi Llauredó.- El cap de setmana del 10 al 12 de novembre, es va celebrar al terme municipal de Biosca un campionat internacional de gossos de rastreig, amb la participació de 7 equips de gossos de la raça bòxer de 5 països diferents: França, Holanda, Alemanya, Itàlia i república Txeca. La competició va acabar amb la victòria txeca amb

Bohuslava Sibalova i el seu gos Amalka, quedant en segon lloc un equip alemany i el tercer l'equip Francès.
El bòxer és una raça de gos de treball desenvolupada a Alemanya durant la segona meitat del segle XIX i principis del XX a partir de diverses races, principalment dels bullenbeisser i dels bulldogs.

Millor Banc a Espanya

per tercer any consecutiu

CaixaBank ha estat elegit **Millor Banc a Espanya** i **Millor Banc digital a l'Europa Occidental 2023** per *Euromoney*.

Uns reconeixements que ens impulsen a continuar treballant i innovant cada dia per estar més a prop dels clients per a tot allò que importa.

Gràcies per la confiança.

CaixaBank

Tu i jo. Nosaltres.

EXCAVACIONS GERMANS

CASES

Oficines i magatzem: Polígon l' Aguda II, nau 8
25750 TORÀ (LLEIDA)

Tel / Fax: 973.47.36.16 / 629.28.55.18

e-mail: germanscases@excavacases.es

EXCAVACIONS - TRANSPORTS - CONTENIDORS - MATXUQUEIG

Jordi Clavier

Fuster ebenista

**Mobiliari a mida, portes, parquet,
cuines, revestiments de paret
persianes, mosquiteres,
reparacions...**

649 029 827

www.fusteriaclavier.com

info@fusteriaclavier.com

**Construccions
Sant Gil, S.C.C.L.**

c/ Montsec, 21 - 25750 TORÀ

Tel. 973 473 547

consangil@telefonica.net

**ACOFISCO
ALFIC** Consultoria
Comptable, Fiscal
Laboral i Jurídica

Plaça de la Creu, 3 25750 Torà - LLEIDA

info@cofisco.es

973 473 317 - 93 869 16 35

La cuina del Llobregós

Les cuineres i els cuiners

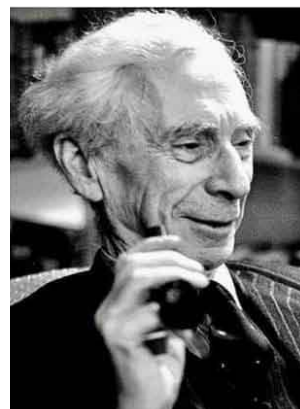
una publicació de
Llobregós

**No et perdís el
llibre de la cuina
del Llobregós**

**És un regal
saborós
de Nadal**

**El trobaràs a la
teva llibreria**

***"Gran part de les
dificultats per les
quals travessa el
món és perquè els
ignorants estan
completament
segurs i els
intel·ligents
plens de dubtes."***

Bertrand Russell

Sanaüja: Primer Butlletí municipal

Toni Padullés Rius.- L'octubre passat, l'Ajuntament va editar el primer Butlletí municipal de Sanaüja en edició digital, amb la intenció que sigui mensual. En un format senzill però ben clar destaca les activitats que s'han fet al poble durant el mes d'octubre, els 6 punts en els que s'ha posat el focus les darreres setmanes i també el detall de les 5 subvencions que s'han rebut. S'ha

enviat per WhatsApp al canal "Sanaüja difusió" que a dia d'avui arriba a 166 persones. Més endavant es publicarà també a la web de l'Ajuntament i es plantejarà fer una tirada en paper per a qui no tingui mitjans digitals.

Sant Galderic a Ivorra

Canòlich Fàbrega.- Ivorra es va tornar a omplir d'ambient el dissabte, dia 14 d'octubre, a la II Fira de Sant Galderic. Aprofitant els dies festius, va ser el punt de trobada per poder passejar pel camp del Colomar, gaudir de productes i artesanía, mostra i engegada de tractors i gaudir de l'ambient musical de diferents artistes mentre podien fer el vermut o tastar diferents tapes de proximitat. Val a dir que la festa tingué en compte els més menuts amb jocs per la mainada i un servei de canguratge gratuït.

**Ctra. de Calaf, nau 2
25750 TORÀ (Lleida)**

**Tel. 973 473 590
Fax 973 473 807**

cafeteria · pastisseria · restaurant · pizzeria · gelateria

batist

Tel. 973 55 16 98

**C/. Sant Pol, 13
25210 GUISSONA**

MATERIALS PER A LA CONSTRUCCIÓ
BANY I COMPLEMENTS

JORDI VILAR, SL

Ctra. Manresa, km. 50 - 25280 SOLSONA
Tel. 973 48 2077 - Fax 973 48 2373

Hostal de Pinós

973 473 062 - 687 528 057

Pl. del Santuari, s/n
25287 Pinós

www.restaurantdepinos.com

(Dimarts tancat, excepte festius)

El detall

Floristeria

☎ 655 511 655

@floristeria_al_detall

✉ floristeriaaldetall@floristeriaaldetall.cat

📍 Plaça de la Creu, 10, 25750 Torà, Lleida

Orgull de ser ...

(≡) **Prensa Comarcal**

Només nosaltres
expliquem la
TEVA HISTÒRIA

Llobregós
informatiu

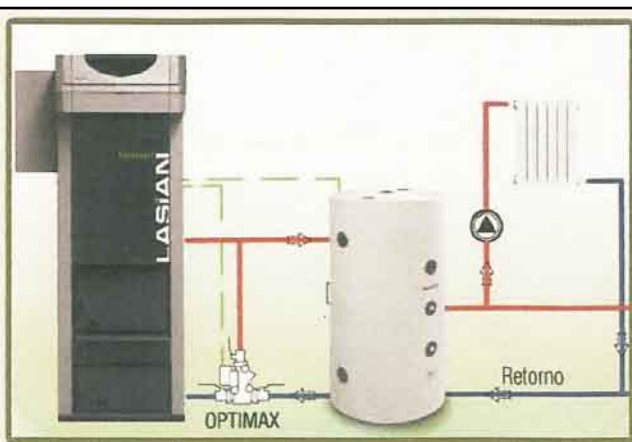

SOM TERRITORI
SOM FIDELS
SOM IMPORTANTS
SOM LA TEVA PREMSA

JOSEP ALARCON

Aire Condicionat,
Calefacció,
Aigua i Biomassa

Tel. 973 47 32 67
C/ Eres 17,
25750 Torà LLEIDA
jaf@viladetora.net

Contacontes a Sant Pere de l'Arc

Redacció. - El passat 27 de setembre a Sant Pere de l'Arc una trentena d'assistents van gaudir de la sessió de contacontes a càrrec de Marta Esmarats. Va estar organitzada pel bibliobús Serra de Rubió i en la qual petits i grans van passar una bona estona coneixent i imaginant amb els contes d'en Gianni Rodari.

Màgia a Dusfort

Redacció. - El dia 11 d'octubre va tenir lloc, a Dusfort, l'espectacle "Plom, un soldat màgic", a càrrec de Mr. Màgic, que el bibliobús Serra de Rubió hi va portar a terme. Va ser una sessió d'humor gestual que no va deixar ningú indiferent.

Gimnàstica i spinning a Calonge de Segarra

Redacció. - Durant la primera setmana d'octubre han començat les classes de spinning i de gimnàstica de manteniment i fitness a Calonge de Segarra.

S'han fet quatre grups: un de gimnàstica de manteniment, un de gimnàstica fitness, i dos de spinning. Les classes es fan al local El Forn (Dusfort) i van a càrrec de Marc Elvira, tècnic superior esportiu, del Consell Esportiu de l'Anoia.

JORNADES EUROPEES DEL PATRIMONI

Torà: Patrimoni Viu

Ramon Torné.- Torà va sumar-se a les Jornades Europees de Patrimoni que a Catalunya promou la Generalitat a través del Departament de Cultura.

A tal fi, l'Ajuntament va fer el dia 15 d'octubre una jornada gratuïta de visita acompanyada a la Torre i poble de Vallferosa. Per la seva part, l'Associació de Patrimoni va obrir les portes de cal Gegó els dies 13, 14 i 15 per poder visitar l'exposició "La farina a través dels segles" (fotografies), que s'havia inaugurat per la Festa Major. També els mateixos dies podia visitar-se el Museu de la Fusteria de cal Ventureta.

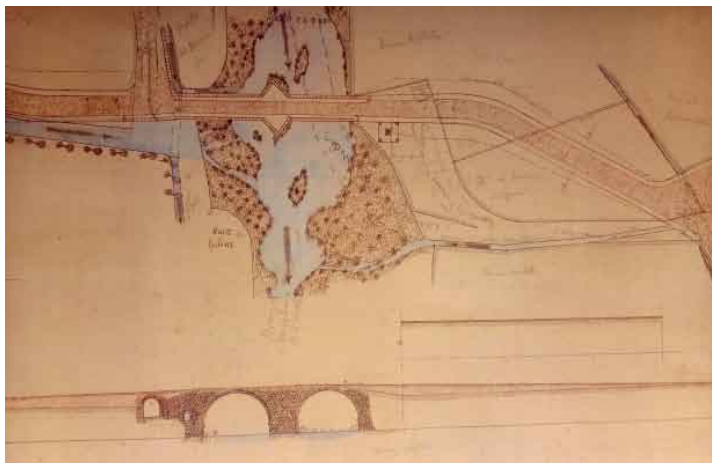

**Regala una
subscripció**

Sanaüja: història i patrimoni local

Maria Garganté. - Les Jornades Europees del Patrimoni d'aquest any van celebrar-se a Sanaüja amb diversos esdeveniments de tipus cultural, que van consistir, en primer lloc, en una conferència a quatre mans entre dos estudiosos de la història i el patrimoni local: Lluís Castany i Toni Mosella. Aquests ens parlaren dels antics accessos al poble i la seva modificació, a partir de plànols antics aportats per Manel Porta i Miquel Bibià.

La jornada es va cloure amb un recital de poesia i concert, amb la presència estel·lar de l'Àlex Pujol, guanyador del concurs de poesia infantil de la Segarra.

Visita guiada a la ruta Calonge Patrimoni

Redacció. - El passat 15 d'octubre al matí va tenir lloc una interessant visita guiada a la ruta Calonge Patrimoni, a càrrec de Cat Patrimoni. Amb aquesta ruta, els assistents van poder descobrir, tot caminant, part del patrimoni calongí des de l'Edat Mitjana fins al segle XVIII. Es va visitar l'església de Santa Fe de Calonge de Segarra, la teuleria de cal Mas, els molins fariners de cal Mas i el Collet de la Forca.

L'activitat, organitzada per l'Ajuntament de Calonge de Segarra en el marc de les Jornades Europees del Patrimoni, va comptar amb la participació d'una vintena de persones.

roba de casa

modes

albert

Rita Brau i Rius

Tel. 973 47 31 01 - TORÀ

QUEVIURES

Francesc Llordès i Rovira

ESTANC

Plaça Major, 8 · Tel 973 476 055
25753 - SANAÜJA (Lleida)

Festa Major de Vicfred

A photograph of a religious ceremony taking place in a church. A priest, wearing a white cassock and a green stole, stands in the center, holding a small object (possibly a relic or a small altar) and performing a blessing or prayer. He is flanked by two men: one on the left in a light blue shirt and dark trousers, and one on the right in a grey t-shirt and dark trousers. The altar is decorated with a large bouquet of yellow flowers. In the background, three statues of saints are mounted on the wall, and a large cross is visible on the left. The floor is covered with a patterned rug, and a wooden structure, possibly a pulpit or a part of the altar, is on the right.

Al vespre la gent va poder gaudir d'un bon concert, d'una bona sessió de vall i a la mitja part entrepà per a tots els balladors i balladores.

Transports
MOLINS
transportsmolins@gmail.com
Jordi - 652 106 427
c/ Nou, 6 - 25750 Torà

Taller SANTI
SANAÜJA

Crta. Guissona, s/n
Tel. 973 47 61 31
Mòbil. 636 32 86 16
25753 SANAÜJA (Lleida)

Festa Major de Calonge i el Soler

El cap de setmana del 30 de setembre i 1 d'octubre va tenir lloc la Festa Major de Calonge i del Soler, a Santa Fe de Calonge.

El dissabte a la tarda es va fer una jornada de portes obertes al castell de Calonge de Segarra la qual va consistir en la descoberta de la placa d'agraïment a la família Vila

Raurich per la donació del castell de Calonge al municipi; i l'explicació de la intervenció arqueològica realitzada, a càrrec de l'arqueòleg Eduard Píriz.

L'endemà, es va celebrar l'Eucaristia a l'església de Santa Fe de Calonge i al finalitzar hi va haver un pisolabis per a tothom.

Nou Servei D'OFTALMOLOGIA

Oftalmologia infantil i d'adults
Revisions
Cataractes
Control de glaucoma
Oculoplàstia

**Per urgències oftalmològiques consultar disponibilitat.*

Cristina Pont Vives
Oftalmòloga
Col. N° 2504863

Serveis Mèdics Calaf

Informació i 93 869 80 47

Cita prèvia: informacio@serveismedicscalaf.com

www.serveismedicscalaf.com Raval St. Jaume, 29 08280 Calaf, BCN

AUTOESCOLA
ROS

Tels. 625 675 150
973 551 011

c/ Fluvià, 34
25210 - Guissona
autoescolarosguissona@hotmail.com

FUNERÀRIA DE TORÀ I COMARCA

J. TORNÉ

Servei permanent 24H
973 39 08 62

Representant **JAUME TARRUELLA**, Plaça La Font, 10 Tel. 973 47 34 23
TORÀ

Servei de sales de vetlla, trasllats, incineracions, serveis per a totes les companyies d'assegurances i particulars, etc...

OLIVIA CIVIL

OSTEOPATIA
IOGA · RETIRS
a Prades de la Molsosa

Més info:
OLIVIA CIVIL
664 735 137
<https://osteo-ioga.com>
@osteo_ioga

RESOL **SOLSONA**

C/ Sant Nicolau, 4
Tel. 973.48 04 02
revelatges@fotoresol.com

- Reportatges professionals FOTO-VIDEO - DVD.
Demaneu-nos pressupost sense compromís.
- Revelatge de les teves fotografies DIGITALS i analògiques en 1 HORA.
- Tot tipus de serveis fotogràfics i digitals.

FUSTA, ALUMINI I PVC.

Badia

Av. Solsona, 17
Tel i Fax 973 473 181
25750 - TORÀ

jbadiamas@arrakis.es

TALLER MECÀNIC **R. R.**

REPARACIÓ I VENDA DE

- COTXES • MOTOS • BICICLETES
- MOTOSERRES • BOMBES D'AIGUA

Carrer Eras, 19
☎ (973) 47 33 27
25750 TORÀ (Lleida)

PERRUQUERIA

M^a RME

DONA-HOME
Plaça del Vall n° 8, TORÀ
Tel. 973 473 106

Pintura decorativa interior i exterior

Restauració de mobles, portes, persianes, làmpades...

Col·locació de parquet, friso, paper, panels de fusta i panels d'imitació pedra

Josep Mª Tasies
pintura i decoració

973 473 303 - 620 802 193
C/ Sant Jaume, 2
25750. Torà (Lleida)

joanjo84@gmail.com

NIT DE TOTS SANTS

Torà va celebrar la Nit de Tots Sants el dia 31 d'octubre. Les activitats organitzades per l'Ampa de la Llar d'Infants el Jardí varen començar a la tarda amb els grups de nens i nenes ben disfressats per a l'ocasió, acompanyats pels seus pares, fent una rua pel poble recollint caramels, mentre els membres de la Junta venien entrepans i begudes, i la castanyera ben abillada ofería castanyes i moniatos a la plaça del Pati.

Per altra banda, amb el títol "La nit de les ànimes", els veïns de la plaça de l'Església van decorar la plaça, carrers i baixos d'algunes cases amb els objectes "esgarrafosos" que havien confeccionat els dies abans ajudats pels infants. També es va fer un concurs de carbasses terrorífiques que va tenir molt èxit i un conta-contes de por va deixar els nens i nenes bocabadats.

Ramon Torné

PODOLOGIA

- Esportiva
- Geriàtrica
- Infantil
- Estudis de la marxa
- Durícies / Ulls de poll
- Ungles clavades
- Fongs, berrugues, úlceres
- Silicones

FISIOTERÀPIA

- Tractament de lesions esportives
- Tractaments d'esquena
- Rehabilitacions
- Drenatge limfàtic
- Estiraments i reforç muscular
- Embenats Neuromusculars
- Altres teràpies

**PODOLOGIA
TORÀ**

Plaça del Vall nº19 1r 1a
TORÀ

630-111-145

podologiatora@gmail.com

CASTELLFOLLIT TORNA A LLUIR AMB LA DIADA DEL SETGE

La població de la riba del Llobregós viu una nova jornada cultural i festiva commemorant els 201 anys del seu setge i destrucció

La 4ª Diada del Setge de Castellfollit de Riubregós va ser tot un èxit. Organitzada per l'associació cultural Castro Follit, que enguany ha crescut de forma significativa, amb el suport de l'Ajuntament i la producció de l'empresa calafina CatPatrimoni, la festa va tenir lloc durant tota la jornada del dissabte 21 d'octubre, com és costum, amb molta participació. El camí iniciat l'any 2019 i continuat el 2021 -després que la pandèmia impedís la celebració del 2020- va viure un episodi especialment lluït l'any passat, amb motiu del Bicentenari del Setge de Castellfollit, que enguany s'ha repetit. La commemoració va tornar a estar a l'altura d'un fet històric de gran rellevància.

Aquesta ha estat la Diada del Setge organitzada de forma més col·lectiva, com a conseqüència de la incorporació de deu persones a l'associació cultural Castro Follit. És destacable, per altra banda, la col·laboració que hi ha hagut per part d'un bon nombre d'empreses, entitats i

petits comerços de Castellfollit i les poblacions properes, especialment Calaf i Torà. Gairebé cinquanta anunciants han posat el seu granet de sorra i han fet possible una celebració que, de mica en mica, arrela en el calendari festiu de la Vall del Llobregós.

Com és costum, la Diada va començar de bon matí, amb la caminada per la Ruta del Setge guiada pel Mingo Noguera. Gairebé un centenar de participants van recórrer els set quilòmetres d'una via que passa pels principals punts de la batalla del 1822. Enguany s'estrenava la senyalització de la ruta, amb nou fites situades a la plaça de la Creu de Castellfollit, el Priorat de Santa Maria, les trinxeres de la Guerra Civil, la barraca del General Mina, la torre del Ballester, el corriol de la Terrissa, la torre del Raval, el castell de Sant Esteve, el monument al Setge i la plaça Major del poble. En cadascuna d'elles es troba un QR escanejable, des del qual es poden seguir els fets del 1822.

La Ruta del Setge va acabar al castell de Castellfolliit amb un esmorzar de coca i xocolata per a tothom. Tot seguit, l'Ajuntament de la vila va inaugurar el monument commemoratiu del Setge, situat a la pujada del castell, en el qual es poden llegir els noms dels castellfolitencs que van perdre la vida durant la batalla del 1822, així com una reproducció de la cèlebre inscripció que va deixar el general Espoz y Mina fa dos segles.

A l'hora de dinar, per primera vegada, hi va haver Ranxo del soldat. Una setantena de persones es van trobar al poliesportiu municipal de Castellfolliit per degustar una saborosa escudella barrejada, cuinada pel càtering Singular d'Igualada. Tothom va repetir. L'àpat va comptar amb vins de la marca Vallformosa i cervesa Damm.

La 4ª Diada del Setge va culminar, igual que fa un any, a l'entrada del poble, on s'hi arribava passant per un camí de torxes en el qual es podia llegir el relat del Setge de 1822 acompanyat de dotze il·lustracions de Jordi Bibià. Novament es

va instal·lar una platea amb més de dues-centes cadires, que es van omplir, davant d'un escenari molt especial. De fet, es tracta de l'escenari real dels fets de 1822. Allà, els grallers de Castellfolliit i de Calaf van donar el toc d'inici i, un cop més, van desfil·lar els noms dels castellfolitencs que van morir durant el Setge. Més tard van irrompre, un darrera l'altre, els personatges del Ramonillo i el General Espoz y Mina, a qui aquesta vegada van donar vida David Benedicto i Ramon Subies. Finalment, l'espectacle, titulat 'Aquí és Castellfolliit', es va tancar amb l'Antón, un castellfolitenc, interpretat per Toni Poch, que va sobreviure a la batalla i que va relatar la seva vivència, des d'una veu en off, mentre un emocionant espectacle pirotècnic feia tremolar, igual que fa dos-cents anys, les torres del Cap Xic i del Ballester i el castell de Sant Esteve.

Albert Fibla

President de l'associació cultural Castro Folliit

Ctra. de Calaf, 1
Pol. Ind. L'Aguda
Tel./Fax 973 473 125
25750 - Torà

Av. Generalitat, 8
Tel. 973 55 02 02
25210 - Guissona

CERÀMICA RAJOLES ARTICLES SANEJAMENT CIMENTS

Major, 2
Tel. 973 476 018
SANAÛJA

Plaça de la Creu
TORÀ

ENTREVISTA A SARA ARGERICH BERGADÀ

La Sara Argerich Bergadà és una noia de Torà que actualment viu i treballa a Barcelona. La seva afició és el triatló, al que dedica bona part del seu temps. Fa poc va participar en el campionat mundial i ens n'explica l'experiència.

Explica'ns què és el triatló...

El triatló és un esport que consisteix en una nedada, seguit d'un circuit de ciclisme i un últim tram de carrera a peu, sempre per aquest ordre. En l'actualitat competeixo a la distància de mig Ironman (o Ironman 70.3), que com el seu nom indica tracta d'un triatló de la meitat de la distància Ironman: nedar 1,9 km, circuit de ciclisme de 90 km i carrera a peu de 21,1 km, tot seguit. Tal com passa amb les olimpíades, diferents ciutats del món presenten candidatures per tal d'allotjar-ne el mundial.

On es va celebrar el campionat i quins dies?

El mundial d'Ironman 70.3 del 2023 es va celebrar a Lahti, a 110 km al nord de Helsinki, a Finlàndia. La prova es va realitzar en dos dies diferents, 26 i 27 d'agost, participant dones i homes respectivament. En la competició femenina hi havia atletes de 83 països, amb un total de 2.225 dones, 21 d'elles representant a Espanya.

Hi havia un mínim i un màxim d'edat per participar-hi?

Has de ser major de 18 anys i t'has d'haver classificat en una prova prèvia durant l'any en curs. En el meu cas, em vaig classificar al Ironman 70.3 de Alcúdia (Mallorca) el maig del 2023.

Les marques que vas fer són més bones que els teus millors registres anteriors?

No, no va ser el meu mig Ironman més ràpid –tampoc és el que buscava–, va ser la carrera més especial que mai he fet. Participar en un mundial no és una fita que pugui disfrutar qualsevol, m'he sentit una privilegiada de poder compartir carrera amb les millors del món en aquest esport. Així que el meu objectiu era impregnar-me d'un ambient i energia que arrebossava cada quilòmetre de la competició, amb milers d'espectadors i fanàtics de l'esport que s'havien acostat a veure l'espectacle.

Quant temps fa que practiques aquest esport?

La meua relació amb el triatló i amb l'esport té uns cinc anys de vida, i creix arran de trobar-hi un espai d'alliberament i canalització d'una vida i una feina molt intensa i estressant.

On entrenes?

Entreno allà on sigui. Visc a Barcelona, així que tinc el meu gimnàs on té una piscina; les sessions de ciclisme les faig a casa amb un rodet, i a córrer dono toms per un parc o a les afores de Barcelona. Quan pujo a Torà sempre porto tot el que necessito per entrenar.

Tens entrenador/a?

Si, per suposat. En aquest esport i en aquestes distàncies és necessari que t'assessorí algú i que s'encarregui de balancejar les càrregues d'entrenaments de manera que les puguis assolir sense fer-te mal. Segons el meu criteri, és important trobar un entrenador/a que entengui el teu dia a dia, que tingui en compte el temps que pots i vols dedicar a l'hora de planificar l'entrenament. En aquest cas em considero una afortunada.

Quantes hores d'entrenament a la setmana?

Depèn del moment de la temporada, en termes generals de 9 a 12 hores, comptant que unes tres hores són d'una sortida amb bicicleta el cap de setmana, i que sempre descanso un dia.

Més en detall, passa com en qualsevol esport: durant la pretemporada el volum d'hores és menor i/o les sessions són més de "construir la base"; durant la temporada planifiquem dos proves objectiu separades 2-3 mesos, el volum incrementa al apropar-se la prova objectiu; i finalment cada any mínim estic un mes on faig esport per gust sempre que em vingui de gust.

Moltes gràcies Sara. Desitgem que no perdís aquest afany esportiu que manifestes en les teves paraules i molta sort en les competicions que participis.

Ramon Torné Albets

PROPER RETIRS

Tardor 3-5 Novembre '23
Silenci 16-18 Febrer '24

Connecta amb la Vida

RESERVA'T LES DATES!

CAL GARRIGA
PRADES DE LA MOLSOSA

Més info: **664 735 137**
@osteo_ioga @ariadnaciuil

Serveis i Neteges Segarra

Atenció personalitzada per a avis i/o malalts, a domicili.
Servei de neteja per a particulars, despatxos, obra nova...

Av. Ponts, 1 - GUISSONA
973 55 25 02 - 618 72 88 59
sad_segarra@yahoo.es

SOM LLAVOR

SERVEIS INTEGRALS DE JARDINERIA

658 55 03 76

Venda de llenya i pèl·let a domicili

CAL MAS
DE SANT SERNI

25750 TORÀ | LA SEGARRA | LLEIDA
TEL. 973 473 581 | 676 086 185
FAX 973 473 107 | www.calmas.net

BLAI GABINET DE SERVEIS, SL

PONTS - TEL 973 460 500
TORÀ - TEL. 973 473 155

GESTORIA ASSEGURANCES **LABORAL-FISCAL COMPTABILITATS**

MAQUINARIA AGRÍCOLA

COLLA SARDANISTA DE SANAÜJA

Els “Novells Dansaires” de Sanaüja: Una colla sardanista pionera al Llobregós

La història de la colla sardanista de Sanaüja, que fou la primera constituïda com a tal a la vall del Llobregós, és d'aquelles que són fruit d'un temps determinat, quan la mobilitat als pobles no era la que tenim ara i les diversions eren limitades. Ballar sardanes per la Festa Major no era un fet aliè al poble, de manera que fins i tot l'any 1960 s'havia organitzat, en el marc de la festa gran del poble, un concurs de sardanes que va omplir la plaça Major de participants. Aquest fou un esdeveniment festiu que va tenir un gran impacte i que va motivar al jovent del poble a ballar-ne. Tot plegat va coincidir —els astres de vegades s'alineen feliçment— amb l'arribada del nou rector, Mn. Xavier Carrera qui, de seguida es va mostrar sol·licit amb aquell jovent delerós d'aprendre. L'any 1962 ja tenien la colla organitzada, assajaven al Centre Catòlic amb les indicacions del mossèn i les sardanes que ell mateix portava en un magnetòfon. Expliquen que durant l'hivern feia tan fred que abans d'assajar

havien de saltar a corda per entrar en calor... i era el propi mossèn qui feia rodar la corda! Tot plegat formava part del bon humor i la il·lusió que hi posaven, fins al punt que sembla que hi havia un noi que venia fins al poble a assajar cada vespre a peu des d'una masia de Lloberola (El Masot), en un trajecte que li devia suposar caminar més d'una hora i desfer el camí de tornada un cop finalitzat l'assaig, ja de negra nit. Finalment, després d'una primera etapa d'assajos i temp-

jardineria

manteniments

gespa natural i artificial

podes

instal·lació de reg

plantes i accessoris a l'engròs

tancaments metàl·lics i de fusta

tractaments fitosanitaris

treballs amb fusta

venda de sal

Igualada - Catalunya central

www.calhuguet.cat

[@roger@calhuguet.cat](mailto:roger@calhuguet.cat)

 655 633 520

 93 625 51 43

Fins i tot van ensenyar a ballar sardanes al jovent de Torà primer i després als de Ponts

teigs de manera més informal, van acabar constituint-se en la colla que va rebre el nom de "Novells Dansaires".

Tot i que en l'aprenentatge de la sardana hi havia el fet de "comptar", qui de seguida destacà en aquesta tasca i la de repartir a l'hora de ballar, fou sobretot el Ramon Potensà, erigint-se com a "capdanser" del grup. Quan entraven a plaça, fent el galop, o en els concursos, ell sempre formava la primera parella amb la Dolors Rius, de manera que així apa-

reixen a moltes de les fotografies de l'època.

Com a colla van començar a participar en concursos i aviat arribaren les primeres copes de classificació, que van ser estímuls addicionals per a tot el grup. Tots coincideixen en el fet que sortir del poble per anar a concursar, per aquella colla d'adolescents va ser com guanyar la llibertat, començar a veure què hi havia més enllà del terme de Sanaüja. El súmmum en aquest sentit va ser anar a concursar a la Cerdanya francesa, a Font-Romeu, sortida que van viure com una aventura meravellosa i de la que alguns membres encara en guarden el diploma commemoratiu.

Així doncs, per bé que ja funcionaven com una colla autònoma, sempre van tenir al mossèn

com a tutor i sempre li van lliurar les copes que guanyaven. L'esforç i els èxits de la Colla van tenir ressò als pobles veïns fins al punt que van ensenyar a ballar sardanes al jovent de Torà primer i després als de Ponts.

Alguns dels membres, com el Ramon, han seguit ballant sardanes i concursant fins avui però la Colla es va desfer a finals dels 60. Una fotografia de l'època recull el moment en què una petita delegació de la colla van anar a fer entrega del banderí a Montserrat. També val a dir que durant els anys 80, es va crear una altra colla més jove que romangué activa durant uns anys.

L'octubre del 2012 els antics "Novells Dansaires" van celebrar el 50è aniversari amb una

CONSTRUCCIONS I REFORMES

M. COBERÓ - X. TORNÉ

els paletes del Llobregós

Tel. 620 109517 - 690311965

**El fet de sortir del poble per
anar a concursar, per aquella
colla d'adolescents va ser com
guanyar la llibertat, començar
a veure què hi havia més
enllà del terme de Sanaüja**

ballada de sardanes a la plaça Major i aquest setembre passat van organitzar una trobada de tots els components, amb una ballada de sardanes a càrrec de la Coblà de Súrria (amb el suport de l'Ajuntament), un dinar de grup i, sobretot, la inauguració d'una exposició (a la Fundació Castell de Sanaüja) de més de 100 fotografies, part de la roba que portaven per ballar, una rèplica del seu banderí i fins i tot alguna copa, símbol d'aquells triomfs que van

Poema commemoratiu

Hi destaca mossèn Xavier:

*"L'any 1962
mossèn Xavier Carrera
va tenir la iniciativa
d'ensenyar a ballar sardanes
als joves d'aquesta vila."*

Recorda al Xavier Sangrà, mort
tràgicament de ben jove:

*"El nom de Novells Dansaires
a tots ens va agradar;
va ser inspirat per un jove
que es deia Xavier Sangrà."*

I en destaca el què va sig-
nificar per a tota la Colla
aquella activitat de grup:

*"Aquests anys de joventut
mai els podrem oblidar;
foren uns anys molt feliços
plens d'il·lusió i amistat"*

Carme Estany

acomboiar tota aquella colla de sardanistes en el pas d'adolescents a joves.

Una de les components del grup, la Carme Estany, va escriure, aquest estiu, un poema per a l'exposició de la colla sardanista. (Vegeu el destacat).

Toni Padullés Rius

**estudi
BLAT**
ARQUITECTES

Projectes
d'obra nova
i reforma

Inspecció
tècnica
d'edificis (ITE)

Cèdules
d'habitabilitat

Certificats
d'eficiència
energètica

CONSULTA'NS SENSE COMPROMÍS

680 44 31 03 **ROGER BESORA** **MARTA MIRAVET** 617 11 52 65
hola@estudiblat.cat | Comabruna 8, Baixos. 25300 TÀRREGA

ELS OFICIS DE LA VALL

FOTO: JOSEP MARIA RIUS BAIGES

els Tонера, a l'Avellana dels Caus; l'haurien agafat d'aprenent però, en contra del seu desig, va seguir fent de pagès a casa, pel compromís que sentia com a hereu. Eren temps difícils i ell portava a casa tot el que guanyava.

Cap als 18 o 19 anys va treballar en les obres que van portar les aigües al poble, des de Sallent. Era una feina dura, a pic i pala. Recorda companys del poble en aquell treball feixuc, l'Albert de ca la Rosa i el Joanet de cal Miquelot, entre altres.

Els pares van marxar cap a Barcelona, amb els 3 germans més petits, per trobar-hi oportunitats

En Damià Rius Sorribes va néixer el 1931 a Sanaüja, a dalt de la Costa, a cal Toiet. De sempre, tant a casa com al poble, el van anomenar Mianet. Era un nen encara quan va començar a ajudar la família en les feines del camp i així, seguint la tradició de pares i avis, es va fer pagès. Era el gran, l'hereu, i s'havia de quedar a casa, cuidar-se dels pares i de la terra. Incansable com és, cap als 13 o 14 anys ja li cridava, però, l'ofici de paleta i feia de manobre quan no tenia molta feina al camp. Recorda que va començar a treballar amb uns bons paletes,

de feina per als nois, tots orientats al món de la construcció. Ell es va quedar a Sanaüja, amb la família, per treballar la terra de casa i a l'hivern poder fer de paleta. Amb l'oncle de cal Pedregals, en Josep Sorribes, va començar a aprendre l'ofici de fer paret seca i cada hivern s'hi dedicaven; havien anat a treballar per diverses masies fins a la Rovira (a la vora de Sant Climent). A totes les masies arrencaven molts roures i alzineres per fer carbó i guanyar al bosc, cada any, feixes per sembrar; així anaven engrandint la hisenda, com es deia llavors. A la masia del Corral també

FORN · PASTISSERIA · CAFETERIA

Plaça del Pati, 4
25750 TORÀ

telèfon
973 47 30 83

FORN · PASTISSERIA · CAFETERIA

LLIBRERIA
ROVIRA

Estanc

Papereria

Quiosc

GUARDIA

Videoclub

Objectes de regal

Càrregues de mòbil

P/Vall, 16 Torà (Lleida)

Tel. i Fax: 973 473 346

llibreriarovira@hotmail.com

En Mianet, de pagès a paleta

talaven bosc i feien parets de marge aquells anys i recorda que a Cucurulls, que s'hi van estar 2 o 3 setmanes un setembre, a dispesa inclosa en el jornal, feien unes truites magnífiques de pebrot i albergínia. Arrossegaven les pedres, sovint enormes, col·locades en uns taulons de fusta que anomenaven "estiràs" i amb la força d'una mula les portaven on calia, posaven una pedra a sota per poder moure la pedra gran i amb una "perpalina" s'ajudaven per tal de posar-la a lloc. A vegades havien de fer servir el "perpal", que era més ample i pesava molt; la "perpalina", en canvi, era més lleugera, com un pal d'escombra.

La família de cal Tarrado li va demanar, com un favor, que els fes la paret d'una finca a les Portelles. En aquell moment tenia uns 30 anys i ja estava sol per fer la feina, que va assolir en unes setmanes, treballant de sol a sol. La paret està composta de guixot que els amos de la finca extreien de la costa propera (les Gesses) i li portaven amb un estiràs i un matxo; era la manera, com hem dit, d'ampliar la part dedicada al conreu. La paret, com totes les de marge que es feien, havia de ser de pedra seca. El Mianet anava col·locant les pedres amb una perpalina i un mall que li havia regalat el tiet Pedregals. La paret es feia a talús (això és, amb una inclinació cap a dins que li donava estabilitat), a ull i sense nivell ni plom. Diu que la construcció la portava a dins, com l'oncle Pedregals. El Mianet no recorda quant li van pagar per aquells dies

de feina però sap de segur que ho va fer amb el cap i també amb el cor i l'ànima, hi va posar el millor de si mateix; sap que per dura que hagués estat la feina la va fer amb il·lusió. I diu ... "com més maca millor".

El Mianet s'havia casat amb l'Antonieta i ja tenien dos fills, el Josep Maria i l'Arturo. Van decidir marxar també a Barcelona, els anys 60 del segle passat, a treballar a la construcció. A Barcelona van tenir la nena, la Maria, i ja van ser família nombrosa.

Al final de la conversa que vam tenir l'octubre passat ens afegeix un element que ha estat present a la filosofia de la seva vida "Aquesta manera de pensar sempre he mirat de transmetre-la als fills; per dura que fos la feina sempre la feia content i feliç".

Una paret tan senzilla, tan humil, tan soferta, tan feréstega i alhora tan bonica, integrada en la terra que l'envolta i feta amb tot l'esforç i tot l'amor d'un home també humil, senzill i sofer... una obra que avui és ART (la tècnica de construcció en pedra seca es va inscriure el 2018 com a patrimoni cultural immaterial de la UNESCO).

I ara, a pocs dies de fer-ne 92, es mira amb orgull aquesta paret de guixot de més de 30 metres que va construir ell sol fa 62 anys i que es manté sòlida i robusta com per aguantar-ne molts i molts més.

Toni Padullés Rius

- **Acompanyament psicològic**
- **Teràpia Assistida amb Cavalls (TAC)**
- **Estimulació Cognitiva i Rehabilitació Neuropsicològica**
- **Intervenció de suport conductual, autodeterminació i autonomia**

Xell Miret
Núm. col·legiada 23.574
A domicili / TAC al Molí del Vidal (Torrefeta)

 613 03 11 74
 xell@ikigaipsicologia.cat
 www.ikigaipsicologia.cat

La cuina del Llobregós
Les cuineres i els cuiners
una publicació de

Encara no el tens?
No te'l perdís

NEURONES I LLIMONES

Donem la benvinguda a un nou col·laborador de la nostra revista: Josep M. Rius, llicenciat en Psicologia Clínica per la UB, amb 35 anys d'experiència professional en un Centre d'Educació Especial. I sempre amb interès específic per la Neurociència. Com es comporta i com ens fa veure el món el nostre Cervell.

Tenim tres cervells???

Doncs sí. Al 1961 el neurocientífic Paul Mclean va presentar la seva teoria de què els humans tenim tres cervells en un. I aquests, han anat sorgint conforme anàvem evolucionant.

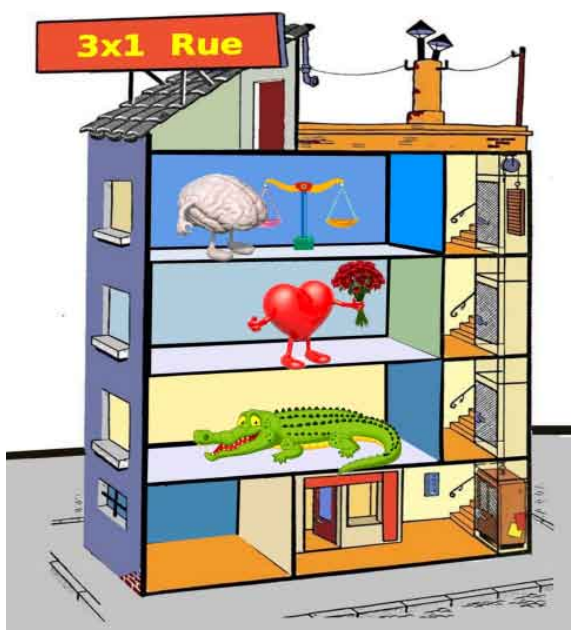
El Cervell Reptilià, el Cervell Límbic i el Cervell Nou o Neocòrtex. Cadascun d'ells ha anat sorgint conforme anàvem evolucionant de manera seqüencial, l'un sobre l'altre. L'un sobre l'altre? Per què? Aquí necessitem un exemple: Si jo tinc un cotxe vell i en vull augmentar la potència, trauré el motor vell i en posaré un altre de nou més potent. I problema solucionat! Però amb el nostre cervell això no funciona així. No es pot treure el cervell vell i posar-ne un de nou. Llavors, l'evolució ho va solucionar de la millor manera. Posant-los un sobre l'altre.

El primer que va aparèixer va ser el Cervell Reptilià, fa uns 500 milions d'anys. El seu objectiu principal va ser assegurar la supervivència de l'individu i de l'espècie. És la part més primitiva i instintiva. La que allotja els mecanismes de por, fam, enuig, sexualitat... etc.

Fa uns 150 milions d'anys va aparèixer el Cervell Límbic. És més complex que el reptilià. I en ell es desenvolupen les EMOCIONS. Van aparèixer les Emocions!

I finalment va aparèixer el Neocòrtex. És la part més evolucionada del cervell, el més NOU. Es calcula que va sorgir fa 2 o 3 milions d'anys. La seva funció principal és controlar les emocions i les capacitats cognitives. Alberga els processos del pensament.

En realitat no tenim tres cervells, en tenim molts més. Però aquesta teoria segueix sent la

columna vertebral de la neurociència moderna.

Bé, resumim. En l'ésser humà conviuen tres cervells. És com si en la nostra comunitat de veïns visquessin un cocodril, un cor i un cervell. I que les decisions les haguessin de prendre entre els tres. I de comú acord. Tasca gens fàcil, no ens enganyem. Però en aquesta vida no hi ha res impossible!

I si has arribat fins aquí llegint, i et ve de gust saber-ne una mica més, pots mirar un petit vídeo a YouTube: "3x1 Neurones i Llimones".

ToieT

ESTRENES DESTACADES AL DESEMBRE

Núria Bagà Solé

L'últim mes de l'any, on ens trobem amb una data assenyalada com és el Nadal que el celebrem envoltats i envoltades de família i amics, ens arriba a les sales de cinema les últimes pel·lícules de l'any. També hi tenim un festiu, on precisament les famílies i colles acostumen a anar al cinema a gaudir de les propostes cinematogràfiques.

1 de desembre:

Ocho apellidos marroquís (Álvaro - Fernández Armero)

Comèdia sobre un grup d'espanyols que van de viatge al Marroc per superar la pèrdua d'un ésser estimat i allà es trobaran amb diversos xocs culturals.

La Navidad en sus manos (Joaquín Mazón)

Comèdia familiar protagonitzada per Santiago Segura sobre el Nadal i la presència del Pare Noel.

Robot Dreams (Pablo Berger)

Cinta d'animació amb molt èxit en el seu pas per festivals com el de Toronto, basada en el còmic homònim sobre la fragilitat i el poder de les relacions.

El rapto (Marco Bellocchio)

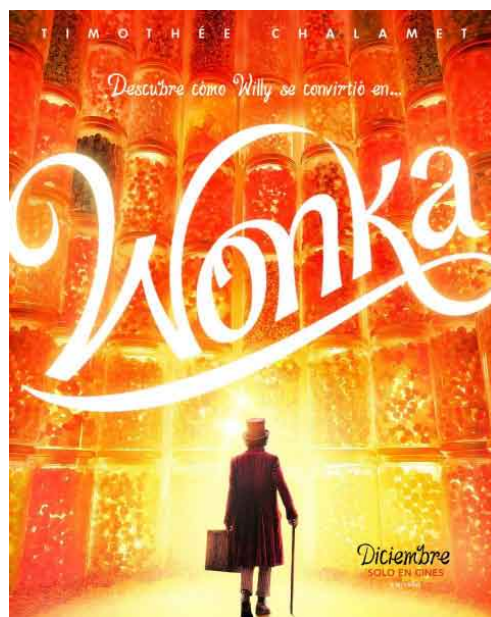
El gran narrador italià sobre l'història del seu país, ens porta un drama basat en fets reals sobre el rapte de l'església catòlica d'un infant jueu dit Edgardo a la seva família per tal de consolidar el seu poder.

6 de desembre

Anatomía de una caída (Justine Triet)

La Palma d'Or de Cannes '23, ens relata com la mort del marit d'una escriptora alemanya en estranyes circumstàncies la posa al punt de mira, tot fent una opinió sobre la seva persona i la relació que mantenia amb ell. Diuen que és fabulosa i que la seva actriu protagonista, Sandra Hüller, està fantàstica.

Des del Llobregós Informatiu, us proposem les estrenes més destacades del mes. Aprofitem, per desitjar-vos unes Bones Festes i bon cinema.

15 de desembre

Wonka (Paul King)

Preqüela de 'Charlie i la fàbrica de la Xocolata' on relata els inicis del xocolater més famós de la literatura, creat per Roahl Dahl. Protagonitzada per Timothée Chalamet i amb cast on hi ha crème de la interpretació britànica com Hugh Grant, Olivia Colman, Rowan Atkinson i Sally Hawkins.

22 de desembre:

Nosotros los desconocidos (Andrew Haigh)

Drama romàntic amb tocs de fantasia que ha agradat molt als diferents festivals per on ha passat. Ens mostra l'inici d'una relació afectiva entre dos nois, quan un d'ells retorna a la casa natal. Quan aquest retorna es troba que els seus pares, morts anys abans, viuen i tenen la mateixa edat que quan van morir. La premsa especialitzada diu que els seus protagonistes estan d'Òscar, especialment Andrew Scott.

COGNOMS DE LA VALL DEL LLOBREGÓS

Els cognoms van néixer amb la funció de caracteritzar i distingir els individus. Són marques simbòliques que, originades en persones concretes, tingueren el fi de definir tant llur identitat com la de la seva descendència —podien indicar-ne diferents característiques, com l'origen geogràfic, la professió, peculiaritats físiques o psicològiques, etc. L'estudi dels cognoms, en aquest sentit, és una tasca que pretén aproximar-se a les arrels d'un poble i que vetlla per reconstruir-ne els orígens.

Molts provenen d'un nom de lloc, cosa que il·lustra la voluntat que hi havia antigament de vincular-se a propietats o llocs. Els antics, per a diferenciar-se d'altres individus del mateix prenom, adquiriren majoritàriament el cognom del lloc de procedència o de la propietat a què estaven lligats. Així, trobem en els fogatges (padrons d'habitants antics) cognoms que provenen de noms d'antigues masies o cases. És el cas de **Torrescasana**, cognom que sembla provenir d'una antiga masada de Matamargó (Pinós). Trobem documentat Francesch Torrescasana el 1553. Degué haver-se originat en un compost de N + Adj., *Torre escassana*, en què aquest adjectiu tenia en català antic el sentit 'que té una curvatura inferior a la del semicercle'.

També trobem cognoms que havien existit i que derivaven de noms de masies que encara existeixen; a Vallferosa, el 1553, hi visqué Joan **Comabella** —batlle de Vallferosa—, cognom que deu derivar de la masia avui encara existent. Prové del compost *coma bella*, prou transparent. El mot *coma* 'depressió més o menys pregonja i planera en un terreny de muntanya' prové del llatí *cumba*. Sembla presentar un estadi arcaic d'aquest mot el nom de la casa Torrecombelles, aglutinació de *Torre Combelles*. El cognom **Combelles** és força documentat a Sanaüja el s. xviii, i és de formació anàloga al cognom *Comelles*. Procedeixen, a més, d'antigues cases tots aquells cognoms derivats del mot *vila*, del llatí *villa*, amb el sentit de 'mas rural'.

És el cas de **Vilaró**, **Vilar** (o Vilà) i **Vilella**, que ja apareixen a Torà el 1497 —documentem Barthomeu Vilaró, Pere Vilar i Pere Vilella.

També és destacable la gran quantitat de cognoms que tenen l'origen en un nom germànic, cosa que fa evident la predominança dels antropònims d'aquest tipus encara en la baixa edat mitjana —moment en què aparegué la majoria dels cognoms. Però atenció; dir que un cognom prové d'un nom d'origen germànic no vol dir que la família sigui d'origen germànic. Aquests noms van ser molt populars en la tradició nominal de l'edat mitjana, i es posaven amb més freqüència que els d'origen bíblic o romà. És el cas del cognom **Guancer**, que apareix amb la variant *Gonser*. Documentem ja el 1497 a Torà Gili de Ramon Gonser, Pere Guancer i Anthoni Guancer. Un altre cognom que té l'origen en un antic prenom germànic és **Gualdo**, que també trobem a Torà el 1497. És portador del cognom Anthoni Gualdo.

Un altre tipus de cognoms molt freqüent fou el que tingué l'origen en el nom d'un ofici. És el cas de **Ferrer** —del qual existeix la variant Farré—, i que fa referència a la persona que treballava amb ferro. Documentem el 1497 a Torà mestre Guillem Ferrer i Marc Ferrer. I, també trobem al mateix any el cognom **Torner**, que fa referència a la persona que treballava amb el torn. Apareix a l'Aguda Anthoni Torner.

Com veiem, els cognoms de la vall són molt diversos i rics de significat. Estudiar-los permet que ens puguem aproximar a la societat de l'edat mitjana, i ens ajuda a entendre algun aspecte que defineix els nostres orígens.

Adrià Castellà Jou, filòleg

LLUITAR CONTRA EL MAL?

Ens acostem al moment de recolliment que per tots representa el Nadal. És un moment que pot ser cruel, o de joia, però és, junt amb alguna data significativa més, (el nostre aniversari potser), l'instant en què et pares i fas balanç de com ha anat aquest any, i quin any!

Vist des de fora cada dia estic més d'acord amb una frase que vaig escoltar en un taller de autoconeixement que deia que hauríem de començar a oblidar-nos de la idea de lluitar contra el mal. El Daniel Gabarró ens diu: si fa 10.000 anys que hi lluitem i no hem aconseguit res, per què no deixar de fer-ho?

El mal en totes les seves variants ha estat molt present aquests 12 mesos: la guerra d'Ucraïna ha esdevingut un tòpic, una mica com la vacuna de la covid, o el procés per la independència que sembla ara s'ha enquistat a Madrid. La nova guerra a Israel, o a Palestina, depenent de cap a on es vulgui mirar, ens torna al caïnisme de fa 2.000 anys, i ens ensenya que de les misèries humanes no ens hem deslliurat, i més enllà de tot això, si fem un balanç, el nostre món no millora, sinó al contrari.

Sempre ens queda el refugi de les nostres cases, per els que tenim la sort de tenir-ne una, i és veritat que des de la finestra de la cuina que m'aboca sense fre a l'Oest i a la Vall de Cellers, tot es fa relatiu. Et sents tan lluny de tot aquí a dalt! Però és un miratge, perquè sé que les misèries humanes, el mal i la lluita existeixen com un run-run de manera indefinida i constant.

Jo he decidit deixar de lluitar, d'enfrontar-me al mal amb la espasa i el puny tancat i obrir-me a l'amor d'una manera clara. (Ara pensareu, aquest paio s'ha begut l'enteniment). Però decideixo acostar-me a la vida des d'un altre angle, passar de ser un opinòleg professional a escoltar el que m'heu de dir, i sobretot, i això ja és collita pròpia, vull deixar de prendre partit. Des que ho faig, porto un somriure per bandera, i crec que dormo millor. Darrerament la vida no m'ha tractat bé, ni jo a ella, i vull encarar-la d'una manera diferent. Potser és massa tard ho sé, però el Nadal és un bon punt de partida.

Tots, crec, hauríem de posar el fre de mà i

qüestionar-nos sincerament si ens cal prendre partit. Us n'adoneu que fer-ho ens posiciona i ens enfronta als demés? Els polítics, que em fan molt de fàstic per cert com a classe professional, canvien d'opinions com qui canvia de camisa. El Solé Tura que vaig tenir com a professor a la facultat de Dret, deia que canviar d'esperit era fins i tot higiènic.

Darrerament penso molt en el que li passa a aquest món, i diria que tot s'espantilla quan prenem partit: Rousseau ja ho escrivia al seu "Contracte social", i potser hauríem de revisitar la teoria i acostar-nos més a la bondat i menys a la societat.

Enviar un article com aquest és com torpedinar una mica el dia quan te'l llegeixis, però si és capaç de fer-te veure les coses diferents, ja serà un gran què. Prova-ho, és Nadal i és un gran moment per somriure, per provar de fer el bé, per deixar de pensar de manera posicional, i fer-ho de manera transgressora, en diagonal, albirant sempre un costat positiu a tot. La vida, la nostra, que és finita, no es mereix en cap moment un No o una mala cara, o un enfrontament. Hem tingut la sort de néixer al costat bo de món, i el nostre deure més important hauria de ser el de fer el bé, el de somriure sempre, el d'estimar, el d'acollir.

Jo apostaré per lluitar amb el bé, i tu?

JA SOM 8 MILIONS

A casa nostra ja hem arribat a la xifra màgica de 8 milions de catalans. Bé, això si considerem que és català qui viu i treballa a Catalunya. Qui ens havia de dir que en poc més de trenta anys deixaríem enrere l'eslògan que va ser molt popular pels anys vuitanta, us en recordeu "Som 6 milions", i que en tinguéssim en aquest període un augment de dos milions. I totes aquestes dades van sortir a la palestra el passat novembre quan l'Institut d'Estadística de Catalunya va confirmar la xifra. El que queda clar

greu situació. Es calcula que un 21% de la població catalana ha nascut fora de Catalunya. Cal dir que el que està succeint aquí passa bastant a tota la Unió Europea amb una baixa fecunditat en tots els països, sobretot de la gent del país, i en canvi els nouvinguts van més per feina i les famílies es carreguen amb força fills.

I l'altra cosa a destacar i que tothom ja coneix, és que aquí a Catalunya la majoria d'aquets 8 milions viuen a l'àrea metropolitana de Barcelona i també al litoral i al prelitoral. I la resta,

doncs disseminats pel territori. La gent ha anat marxant del món rural cap a les grans ciutats buscant més qualitat de vida i millors condicions per viure. Amb la pandèmia això es va aturar una mica i molta gent es va traslladar un altre cop als petits pobles, però la realitat tots sabem que és una altra. La

és que aquest augment és degut a l'arribada de persones d'altres països que han anat arribant al llarg dels anys buscant feina i millor qualitat de vida. La realitat és aquesta, més població però forana i amb l'augment de l'esperança de vida que ha passat dels 77 anys de mitjana que hi havia al voltant dels anys vuitanta, als quasi bé 84 anys ara en l'actualitat, fa que tinguem hores d'ara una població més envellida amb cada dia més gent per sobre dels 65 anys. I per l'altre costat al haver-hi menys naixements vol dir que també tenim molts menys infants, i això vol dir parlant clar i català, que menys gent jove per entrar al mercat laboral i per l'altre costat més jubilats als que se'ls ha de pagar la pensió. Mala peça al teler tindríem i podem donar gràcies i sort n'hi ha hagut, com deia abans, que la població forana que ha anat arribant ha ajudat a mitigar aquesta

gent de dilluns a divendres a les ciutats, i el cap de setmana retorn als orígens i a les segones residències i anar fent.

I com a curiositat, si tenim en compte que la població mundial ja és de 8.000 milions de persones, és que un de cada mil habitants del planeta viu a Catalunya, i que també es preveu per als propers anys un creixement sostingut d'un deu per cent anual. Bé, som els que som i serem més endavant els que serem, ara l'important és que tinguem entre tots una bona convivència i que ho fem de la millor manera que sapiguem. Som un poble d'acollida i de ben segur seguirà arribant gent i la població anirà augmentant els propers anys. L'important es viure tots amb harmonia que és el que ens cal a tots.

Josep Verdés

COSES D'AQUÍ

Llegeixo al diari Ara que la Generalitat ha reemprès el programa “Vull ser president/a”, en què per un dia es convida els alumnes de 5è i 6è de primària a viure la vida parlamentària i les sales nobles del Palau de la Generalitat, amb trobada amb el President inclosa. Els nens tenen l'oportunitat de seure a la taula rodona de la Sala Tarradellas, on hi ha l'enorme i mític fris d'Antoni Tàpies. Es veu que algun dels alumnes va preguntar pel significat de l'obra de

Però en tot cas, les coses de Catalunya són un bon marc mental per resumir l'activitat política dels últims anys al país. Petites tempestes en un got d'aigua que, després de molta retòrica combativa, acaben en un mateix punt imprescindible però descoratjador: l'amnistia. Roda el món i torna al Born. Des d'aquesta revista ho hem anat seguint, amb la mirada posada en les onades que ens arriben, podent dir que hem estat explicant “coses del Llobregós”.

Tàpies i el president Aragonès ho va despatxar dient que eren: “coses de Catalunya”. A l'estil de l'íclit Mariano Rajoy, quan per elogiar-nos, deia que “*los catalanes hacen cosas*”.

Aquestes expressions acoten l'escala i l'abast d'allò que es fa. Coses de Catalunya fa entendre que són fets o característiques particulars però poc rellevants, que només interessen endogàmicament als mateixos catalans i que no mereixen ser ressaltades. Entenc que el president no va tenir intenció de menystenir res, sinó que devia pretendre d'esquivar l'explicació de la complexitat de l'obra de Tàpies, amb quatre franges dedicades a les cròniques medievals de Jaume I, un altra de Bernat Desclot al rei Pere el Gran, una tercera al noble i cronista Ramon Muntaner i, l'última, al rei Pere el Cerimoniós.

Les nostres coses, les batalles domèstiques de la vida de cadascú i dels nostres pobles, fetes de petits èxits, de retrocessos, d'alegries i desgràcies són el que aquestes pàgines registren per a la posteritat. Un petit termòmetre d'aquest tros de terra que bascula per la lletra essa, de la Segarra al Solsonès. Un poble fet a la seva, equidistant de la resta, ni massa aprop ni massa lluny d'enlloc, però que sap imprimir caràcter als seus fills. Perquè Tàpies no va poder fixar-s'hi; si no, ens hagués dedicat un bon tríptic: jugant amb les “esses” que dèiem, amb les “tes” de toro i Torà i, ara que no tenim aigua potable, amb l'H₂O, que sempre dona més joc.

Roger Besora Foix

Pel broc gros

TERRORISTES

Finalment Carles Puigdemont ha cedit i ha accedit a facilitar la governabilitat de l'Estat espanyol (en comptes d'obstaculitzar-la, com pertocaria a un independentista) i ha provocat reaccions de signes oposats: de decepció a Catalunya, per l'aixecada de camisa respecte a allò promès setmanes enrere –“sense amnistia i autodeterminació no hi haurà investidura”–, i d'indignació a Espanya, amb els fatxes muntant uns correfocs a Madrid que riu-te'n tu de les Forces Diabòliques de Sanaüja. Aquest gir peixalcovista ha diluït una altra notícia referida a, entre altres, el mateix protagonista: “L'Audiència Nacional ha imputat Carles Puigdemont, Marta Rovira i deu persones més en la causa de Tsunami Democràtic, oberta per terrorisme”. Terrorisme? Segons el diccionari, el terrorisme és la ‘utilització de la violència, d’una manera sistemàtica i sovint indiscriminada, en la lluita social i política’, però la interpretació que en fa la justícia espanyola no té res a veure amb la violència sinó amb la ideologia que hi ha darrere.

-Qualificant de terrorisme la desobediència civil i les mobilitzacions pacífiques, el que fa l'Audiència Nacional és perseguir idees polítiques legítimes! Cert, i també persegueix idees legítimes, tot i que no sigui tan evident, quan els actes investigats són realment violents. El motiu principal de l'existència de l'AN i de la Llei antiterrorista no és pas reprimir fets violents (que ja estan tipificats com a delictes, i per tant poden perseguir-se legalment, independentment que tinguin o no motivació política) sinó determi-

nades idees. La darrera llei antiterrorista del règim de Franco, el decret-llei 10/1975 que va permetre les últimes penes de mort legals, esmentava de manera explícita tres col·lectius a perseguir: *comunistas, anarquistas y separatistas*. Durant el règim dels seus hereus el

ventall ideològic de les víctimes de les successives legislacions antiterroristes no ha variat gaire, la justícia bòrnia continua mirant cap al mateix costat. O és que heu vist mai que apliquessin la llei antiterrorista als diferents grups violents d'ideologia nazi o feixista? Per què? Perquè el Codi Penal espanyol estableix que per a què uns fets siguin constitutius de terrorisme no n'hi ha prou amb la comissió d'un delictes greu contra la vida o la integritat física de les persones sinó que, a més ha de tenir finalitats com ara, *"subvertir l'ordre constitucional, o suprimir o desestabilitzar greument el funcionament de les institucions polítiques o de les estructures econòmiques o socials de l'Estat"*. És evident que un independentista, per pacifista que sigui, comparteix la finalitat subversiva que la llei pretén castigar; l'ultradreta violent, en canvi, fins i tot exaltant públicament dictadures feixistes, agredint rojos i separatistes i fotent bombes a seus polítiques i locals culturals, no desestabilitza el sistema sinó que més aviat fa el contrari: ajuda el règim a estendre la

No podem exigir als nostres dirigents que deixin de ser uns cagats, però podem fer que deixin de ser els nostres dirigents

por entre els moviments polítics i socials crítics. No feu el ruc i no estireu tant la corda, que vindrà la dreta i ja veieu com les gasten aquests!

Una altra de les finalitats del terrorisme, segons el Codi Penal, és *"provocar un estat de terror en la població*

o en una part d'aquesta". Això és justament el que l'Estat tracta de fer, i en aquest cas sembla que amb èxit, quan anuncia i/o aplica legislacions especials a dissidents polítics: acollonir l'enemic per tal que renunciï als objectius que pretenia defensar. La por a la repressió és humanament comprensible en qualsevol persona –ves a saber que fariem nosaltres si ens hi trobéssim!– però la covardia dels líders en cap cas pot justificar renunciar a allò que el 2017 el poble va defensar a les urnes i als carrers. No podem exigir als nostres dirigents que deixin de ser uns cagats però podem fer que deixin de ser els nostres dirigents. Quan fa sis anys van començar les mobilitzacions per la llibertat dels presos i exiliats del procés van popularitzar-se diferents consignes. En aquell moment no n'érem conscients però n'hi havia una que era molt més encertada que totes les altres: **'Us volem a casa'**. Ni a la presó, ni a l'exili... ni a la política. A casa.

Josep Anton Vilalta

PACIÈNCIA, ON ETS?

Segons el diccionari, la paciència és una capacitat (que tots tenim, els menuts en desenvolupament) de patir, tolerar i suportar (els adults sabem com fer-ho, els infants

no) sense pertorbació de l'ànim els infortunis, les ofenses i els treballs. Per això, passi el que passi, sigui el que sigui el que estic veient i suportant, no reacciono, no m'activo, no marxo del meu centre com a adult, estic calmat, segur i tranquil; els nens/es exterioritzen sense filtres totes les seves emocions, actuen, reaccionen a tot allò que veuen, no tenen la capacitat de parar-se a pensar si la seva actuació és adient o no —això és

cosa nostra—. Esperar el meu torn a la botiga, al metge, embussos a les carreteres, etc. pot reduir la meua paciència, però segons el meu estat d'ànim i la meua energia, ho portaré millor o pitjor. Amb els nostres fills passa igual, si no he dormit bé a la nit o m'ha de baixar la regla, no dispo de l'energia suficient per poder suportar i contenir aquella situació que està influint en la meua paciència. Som adults i tenim la capacitat d'adonar-nos de quan ens trobem al 100% i quan estem mig KO. Els nostres fills també ho sabran, comprovaran aquest nivell d'energia observant la nostra manera d'actuar. Només pel fet de ser conscients que és normal estar cansats, tenir dies dolents a la feina, moments de baixa autoestima i d'estrès, la nostra capacitat d'atenció millora i ajuda a mantenir la nostra paciència activa. És útil explicar a l'infant (quan la seva edat i maduració ho permet) què ens ha fet baixar l'energia, deixar-li clar que no és cosa seva, que per un

altre motiu que no té res a veure amb ell estem nerviosos, estressats, intranquils, preocupats... Si volem que quan es facin grans ens expliquin tot el que els passa o preocupa, nosaltres hem

de fer el mateix des de ben petits, no?

Ara bé, quan la meua paciència es veu tocada per conductes del meu fill, rebequeries perquè vol el berenar ja, donar llargues al parc perquè no vol marxar, voler el regal d'aniversari ara però encara falten dos mesos... la cosa canvia. Potser tinc més paciència esperant dues hores a la cua d'un espectacle però no trigo ni dos segons a reaccionar a l'enrabiada del meu fill perquè comença a cridar que vol sopar ja. Siguem conscients de qui és l'adult, qui ha de mantenir la paciència, qui ha de contenir les seves emocions per acollir les del seu fill, qui ha de comprendre el motiu de l'enuig de l'infant, pensar en la seva edat i en la falta de maduració per comportar-se de la manera que ens agradaria en aquell moment. Recordem que som el seu referent, el seu mirall.

Vanessa Pérez
Psicòloga, col. 26476

LA TEVA RESPOSTA POT SER TOTA UNA LLIÇÓ

Com passa a moltes llars amb fills, sempre hi ha algun dia que el teu fill no ha pogut assistir a classe i cal fer una nota dirigida al tutor i professor que justifiqui l'absència del teu fill a l'aula.

Imagina't que avui el teu fill no ha pogut anar-hi perquè tenia una cita mèdica i li has hagut de fer un justificant per al seu mestre de l'Institut.

Evidentment, ho redactes correctament, dirigint-te a ell de vostè i iniciant l'escrit amb un "Benvolgut Sr. professor".

Quan el teu fill ho llegeix es queda atònit i et pregunta per què escrius un simple justificant amb tanta correcció i respecte, si només és pel "profe", i hi afegeix: "Ni que fos el president del govern".

En aquests moments potser li etzibaries un miquel amb desdeny, però la teva integritat de mare que sempre vol el millor pel seu fill, li respon el següent després d'haver comptat fins a cinquanta (perquè fins a 100 no hi havia temps):

"Benvolgut fill, possiblement, un mestre és una de les poques persones en aquest món a les quals deus respecte, ja que d'ell depèn que en el futur siguis una persona educada i amb coneixements.

D'ell depenen, també, els presidents de govern i qualsevol altra professió.

Per les seves classes han passat totes les persones que ens trobarem en la nostra vida.

De president de govern, en pot ser qualsevol, com pots veure en els últims temps.

Mestres i professors només poden ser uns quants, únicament els disposats a portar una vida d'entrega, dedicació i esforç, inculcant valors i coneixements a qui els pares més estimem: els nostres fills.

Cada dia, i durant una bona part del dia, diposito la meva confiança en el mestre perquè col·labori amb la teva educació, però mai permetria que un president del govern ho fes.

És per això, que li demostro respecte, i afecte.

Si aquest justificant fos per a un president de govern, possiblement ni tan sols l'escriuria, perquè a un president de govern li importa ben poc la teva educació".

Quan finalment acabes, el teu fill et mira, et somriu i et diu: "tens raó".

Montserrat Miquel Andreu

Pedagoga - Num Col Copec: 969

www.uncopdema.cat

www.facebook.com/uncopdemaguissona

www.instagram.com/uncopdema

Digues Adeu a les faltes d'ortografia

Practicar, equivocar-se, esborrar i dominar l'ortografia de la B i la V amb un mètode que enganxa!

ON PUC COMPRAR-LO?

Escriu-nos al 666 732 422

Compra'l online a www.uncopdema.cat/quadern

LES LOTERIES

No veieu que aquests que surten a la tele celebrant amb cava a l'entrada d'una administració és un muntatge teatral de la Cubana?

Ja podem dir que ha començat la temporada "loteriniana". Un Nadal sense el sorteig de Loteria és com si obres l'Instagram i no veus res de publicitat d'Antiga Casa Magí. És impossible d'imaginar.

Ara entrarem a aquella època de l'any en què una petita part del teu sou va destinat a aquest joc, o el que és el mateix, va destinat a Hisenda, perquè és més probable que el president Aragonés creixi 2 cm en un cap de setmana que et toqui la loteria. De fet, jugar a la loteria és com voler-te lligar a l'Aitana: Ho intentaràs però ja saps que mai et tocarà.

Per tenir més números de què et toqui es van inventar això de les participacions. Qui no té un amic, cosí, cunyat, veí o nebot que per aquestes dates et pregunta: "Vols loteria?". A veure, és una situació una mica violenta, perquè realment no en vols comprar però et sap greu i al final acabes col·laborant, una mica com passa quan els priors i priores truquen a la porta de casa teva. Intentes esquivar de pagar preguntant: *Què és el Gordo o la Grossa?* Bàsicament, perquè si et diuen el Gordo ja tens l'excusa perfecta perquè tu no compres mai productes imperialistes, tret del pernil ibèric, la favada asturiana o l'amnistia de Pedro Sánchez.

Però al final, acabes comprant totes les participacions possibles i per una simple raó: perquè el teu veí n'ha comprat i no suportaries que a ell li toqués i a tu no. Visca l'esperit nadalenc!

Ara bé, amb això de les participacions no guanyes una merda. Fa dos o tres anys, la meva mare em va enviar un missatge de Whatsapp: "Ens ha tocat la loteria del Bàsquet!". Jo estava a la feina en aquell moment, vaig dirigir-me al despatx de l'encarregat per comentar-li que ja no vindria més a treballar i dir-li que el donessin pel (qu)an de sobte, sento que el mòbil em va tornar a vibrar. La meva mare: "Ens ha tocat 0,70 euros per cada 1 de jugat". La mare que la va parir! La loteria vull dir! Seré clar i català, això de la loteria és un bluf, un fake, un bulo! O és que coneixeu algú que li hagi tocat de veritat? La reina Letizia no compta, eh??? No veieu que aquests que surten a la tele celebrant amb cava a l'entrada d'una administració és un muntatge teatral de la Cubana? El que són falsos de veritat són els anuncis que fan a la tele. La meva sogra sempre espera l'anunci de la loteria. Com serà? Quina història explicarà? Quins actors hi haurà? Segur que aquest any el "calvo" de la loteria serà el Rubiales que s'ha quedat sense feina.

TALLER AGRÍCOLA NOGUEROLA

Ctra. de Torà, s/n
Ardèvol de Pinós

Telèfon:
973 47 35 84

TORRA

CEREALS I LLAVORS TORRA, S.L.

C/. Palouet, s/n
25750 TORÀ (Lleida)

Tel.: 973 473 433 - 973 473 372
Fax: 973 473 572

Orgull de ser ...

(≡) **Prensa Comarcal**

Només nosaltres
explicuem la
TEVA HISTÒRIA

Llobregós
informació

SOM TERRITORI
SOM FIDELS
SOM IMPORTANTS
SOM LA TEVA PREMSA

Hi ha gent que juga a la loteria tot l'any. Per exemple, el Rodríguez, un company de la feina, que juga cada setmana a l'Euromillones. Pobret, es pensa que algun dia li tocarà. Fins i tot, posa la butlleta al costat de Sant Pancràs, la Moreneta i el Pep Guardiola! I au, a esperar que la sort l'acompanyi. A veure Rodríguez, portes 30 anys comprant números per la panera quan vas a veure el futbol a Torà i no t'ha tocat mai! Ni una trista llauna d'espàrrecs! i ara esperes que un sorteig que juguen milions de persones a nivell europeu et toqui? Tens més fe que el Junqueras amb la taula de diàleg.

Després hi ha la primitiva. No, no em refereixo a la Isabel Díaz Ayuso. Sinó a un sorteig en el que has d'encertar 6 números més un complementari més un reintegrament. Com si no n'hi hagués prou

amb els 6 números... Si continuem així, d'aquí uns anys per guanyar la primitiva hauràs d'encertar 6 números més un complementari, més un reintegrament, més una lletra de l'abecedari rus i més el % de bronzejat de la pell del Rafal Nadal. Que per cert, no sé si és cosa meva o no, però cada dia que passa s'assembla més al Julio Iglesias.

I per últim, hi ha gent que juga molt a la Quiniela, que en català es diu Travessa. De fet, aquest nom està més aconseguit perquè cada vegada que hi jugo se m'atravessa i no guanyo mai. Culpa del "Pleno al 15"? No, sempre de l'Espanyol.

En fi, compreu molta loteria per aquestes dates, perquè així tindreu molts números que no us toqui. Que la sor Lucia Caram us acompanyi!

Sergi Torrescasana

LedsC4

Vine a l'outlet d'il·luminació de LedsC4!

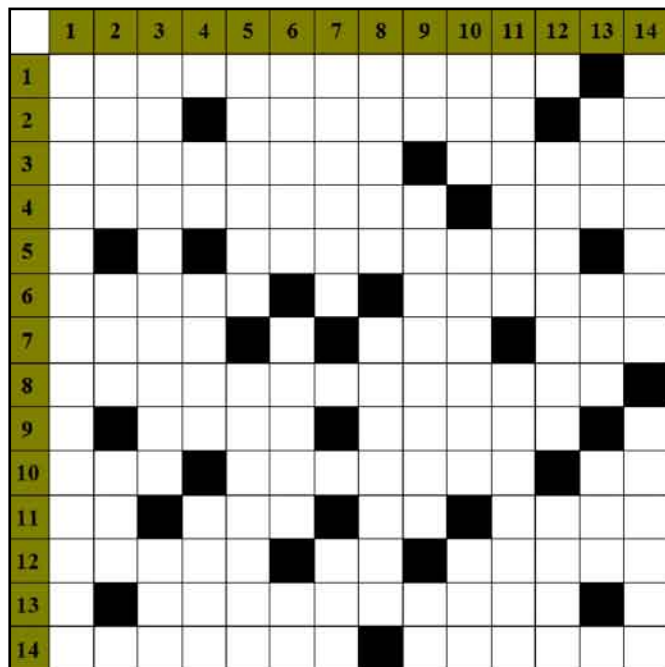
De dilluns a divendres de 10.00 a 14.00 i de 16.00 a 18.00

Dissabtes de 9.00 a 14.00

Afores s/n, Torà (Lleida)
973 468 121
outlet@ledsc4.com

Llobregós núm. 122

Jordi Vilagut

VERTICALS 1.- En dues paraules, en Fermí Manteca la podria fer servir per afaitar-se els diumenges. **2.-** Refila sense extrems. La part més torrada del pollastre a l'ast. Mig ovoide. Cinquanta a Palouet. **3.-** En dues paraules, acostuma a obsequiar-nos amb bons reportatges al Llobregós. El cor dels vicealmiralls. **4.-** Un miler a l'entrada de Massoteres. Fòbia a les vocals. A l'interior del període. Mesura anglosaxona capgirada. **5.-** Sicaris decapi-

SOLUCIONS: pàgina 54

SUDOKU... I MÉS

Antònia Balagué

SOLUCIONS: pàgina 54

		4		7	6		2	
	2			3				
								6
	3	9		6	7			
	8			4				
7	4	6		5	9			
		2	4			7	6	
		8		2		4	5	9
	5			9	8		3	

El SUDOKU consta de 81 caselles distribuïdes en 9 fileres i 9 columnes dividides en àrees de 3x3. Cal omplir les cel·les buides amb els números de l'1 al 9, sense repetir-ne cap a cap filera, ni a cap columna, ni a cap quadrat de 3x3.

Ll2ós
anys
2003-2023

REFRANYS D'HIVERN

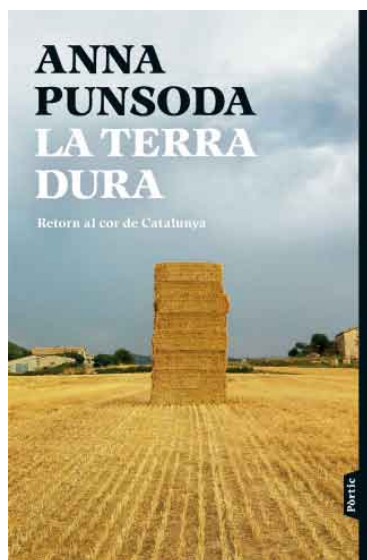
- Al desembre i al gener, busca un bon recer.
- Al desembre, val més el pa dur que el tendre.
- Desembre amb tronada, senyal de bona anyada.
- Desembre arribat, posa't set capes d'un plegat.
- Desembre ben fred, bon any i bon esplet.
- Desembre boirada, pluja o solellada.
- Desembre nevàt, bon any assegurat.
- Desembre nevàt, bon any de blat.
- A Nadal, al foc, i a Pasqua, al joc.
- A Nadal, capa no em cal; i d'allí enllà, fred ja no en fa.
- A Nadal, fred com cal.
- Nadal al sol, per Pasqua al foc.
- Nadal en dilluns, les festes a munts.
- Per Sant Esteve, plou i neva.
- Per Sant Silvestre se'n va l'any, per la porta o per la finestra.
- Any comencem, la fi en vegem.

LLIBRES

RECOMANATS

Dani Vidal

La terra dura. Retorn al cor de Catalunya

Anna Punsoda

101 pàgines

Pòrtic Edicions (2023)

Anna Punsoda i Ricart (Concabella, 1985) és escriptora, periodista, traductora i editora. Ha escrit la novel·la “Els llits dels altres” (2018), que va guanyar el Premi Roc Boronat, i l’assaig “La luxúria” (2020); ha traduït nombroses obres de l’alemany i fa d’editora a Fragmenta Editorial i la revista Dialogal.

Després de viure uns anys a Barcelona decideix “tornar a casa”. Amb el seu home i els fills es traslladen a les Pallargues, a tres quilòmetres de Concabella,

també als Plans de Sió. A Pallargues, poble amb bar i escola, compren una casa vella i se l’arreglen.

Aquesta experiència obre “La terra dura”, un llibre escrit a mode de dietari que relata les vivències de l’autora durant 31 dies al cor de Catalunya. Acompanyada per gent del territori visita l’entorn més pròxim, el triangle conformat per Guissona, Cervera i Agramunt; altres poblacions de la comarca com Sant Ramon i fins al límit de la Segarra històrica: els Prats de Rei i Santa Coloma de Queralt. També, la vall del Llobregós, amb la “francitraditora cultural” Maria Garganté a Sanaüja, Biosca i

Lloberola, i el “rector implicat en totes les lluites i grups locals” Fermí Manteca a Ivorra.

Precisament, que expliqui la història, i el dia a dia, dels pobles a través de la gent que més els coneix és una de les moltes virtuts del llibre. A més, ho complementa amb llegendes, tradicions i costums del passat; dades i anàlisi de la situació social i econòmica actual, i reflexions de futur. En definitiva, tot el que podíem esperar d’una crònica sobre el nostre entorn més proper.

Una lectura molt interessant i amena. Us el llegireu d’una sola tirada.

h
i
g
u
a
n
y
a
r
à
s

Subscriu-te

- Pans saludables
- Brioixeria artesanal
- Coques dolces i salades
- Cuit al forn de llenya
- Productes de proximitat
- Recuperació de plats antics

Portal de Pasterola - **Biosca** (Lleida)

609 015 417

laforneradebiosca@gmail.com

 la_fornera

LA CUINA DEL LLOBREGÓS

Encarna Sala Argerich, de Torà

Antònia Balagué.- L'Encarna va néixer a la masia Sanmiquel de la població d'Olius, al Solsonès. És la vuitena de dotze germans, i des que es va casar, ara fa quaranta anys, amb el Josep Solé, viu a Torà. Són pares de dues filles, la Laura i la Marta, que també viuen al poble.

L'Encarna és una dona que sempre està disposada a participar en les activitats que es fan al poble. Prova d'això és que forma part de diverses entitats toraneses, entre

elles l'Associació de Dones i l'Associació del Patrimoni Artístic i Cultural de Torà, aquesta darrera des de fa 38 anys i on actualment ocupa el càrrec de tesorera.

Entre les seves aficions destaquen els treballs manuals, llegir, anar al gimnàs i caminar. Diu que li agrada cuinar i que la mare del Josep, que era una excel·lent cuinera, li va ensenyar alguns dels plats que ara prepara. Aquest que avui ens presenta és de collita pròpia i diu que li agrada a tothom.

CANELONS DE CARBASSÓ

Ingredients:

(per a 20 canelons)

1,20 kg de carbassó
2 cebes mitjanes
Tonyina de llauna al gust
Formatge ratllat al gust
Pasta de canelons
Farina i llet per la beixamel
Salsa de tomàquet

Preparació:

Per començar, es fregeixen la ceba i el carbassó per separat. Quan el carbassó estigui cuit, es deixa escórrer una bona estona fins que hagi tret tota l'aigua. Mentrestant, podem coure la pasta pels canelons.

Un cop escorregut el carbassó, el barregem amb la ceba, la tonyina i el formatge ratllat o a trossets (segons el gust de cadascun). Amb aquesta barreja, ja podem farcir els canelons i enrotllar-los.

Podem servir-los amb beixamel o salsa de tomàquet, amb formatge ratllat per sobre i gratinats. Els de salsa de tomàquet també són bons freds. Bon profit.

C.B.TORÀ

TEMPORADA 2023 - 2024

Presentació dels equips del Club Bàsquet Torà

Benvolguts,
En primer lloc, ens agradaria agrair a la junta anterior tota la seva implicació i dedicació durant aquests anys, molt especialment a la Cèlia Gené i a la Montse Codina. Moltes gràcies!
Aquest acte de presentació és un dia molt especial per a nosaltres. Donem la benvinguda a totes les famílies i, de manera especial, a les dels jugadors que enguany s'incorporen al club.
Si mirem enrere, des de l'any 2005, veiem que ja són 18 anys plens d'esforç per a consolidar i fer créixer aquest club. Intentem treballar per fer una bona tasca en allò que és la nostra essència: un club de bàsquet que pretén formar persones a través dels valors de l'esport.
Aquesta temporada l'encarem amb molta il·lusió, com es pot veure en aquests 7 equips que presentem avui. En xifres, això vol dir que comptem amb uns 80 jugadors, i més enllà dels 8 entrenadors que formen part del nostre club, aquest any apostem per la incorporació d'un nou entrenador, en Josep Lluís Cambra.
Sense allargar-nos més, no volem deixar d'agrair la implicació de l'Ajuntament i, ben sincerament, el suport dels nostres patrocinadors i col·laboradors. Sense vosaltres tot això no seria possible.
I a les famílies i a tota l'afició, agrair-vos la vostra confiança; I als jugadors, desitjar-vos molt bona temporada!

Marc Solé Reixachs
President Club Bàsquet Torà

Babies Mixt

Escola Mixta

Pre-mini Mixt

Mini Mixt

Júnior Masculí

Sènior Femení +25

Sènior Masculí

Fotografies: Josep Mosoll

Presentació C.B. Torà - Temporada 2023-2024

CURSA DE MUNTANYA

Alta Segarra, fent camí plegats

Encetada la tardor, un joc harmoniós de llum i color domina el paisatge, acaronat manyagament per un suau oratge, però amb un terra ressec i reescalfat per un sol que encara es resisteix a anar afluixant.

Així és que...

*Tancaré els ulls,
deixaré fluir la ment,
seguiré l'estela i el perfum del vent,
m'oblidaré de rutines, cabòries i esculls,
em deixaré seduir per l'encís màgic de la natura
i em llançaré amb estrèpit un cop més a l'aventura.*

Som a començaments d'octubre i toca cursa de l'Alta Segarra, amb seu a Sanaüja. L'ambient, com sempre, espectacular i sa en el sentit més ampli; el temps, inusualment calorós, també acompanya; les ganes d'anar a estirar o a castigar, segons com es miri, les cames hi són; l'organització, impecable; per tant, què més es pot demanar! Som-hi i endavant!

Les dues modalitats de participació (A24 i A10), ja força consolidades i amb una participació més que satisfactòria, van abocar els següents resultats:

En la primera d'elles, els guanyadors de la general van ser Ferran Rosell en categoria masculina i Mavi Gil en la femenina. Destacar la gran actuació dels corredors locals Jaume Parra, Joan Bisbal (1r classificat en la categoria màster masculí), Alfons García, Ramon M. Graells i Toni Jou.

En la modalitat A10, que va comptar amb una àmplia participació de corredors i caminants, espectacular victòria de l'atleta local Xavier Balagué Solsona, amb rècord personal inclòs. En categoria femenina la victòria se la va endur Judit Verdés i, en la categoria màster femení, 2a posició per la llorejada corredora local Pepita Montiel. Enhora-bona a tots ells i elles i felicitar, com sempre, a tota l'organització i a tots els/les participants.

Per molts anys puguem anar fent camí!

Carles Alseda Solans

Fem les vostres participacions personalitzades i de franc per a la Loteria de Nadal i Reis
Tenim números abonats de tots els acabaments
Us enviem la loteria de qualsevol punt d'Espanya

LOTERIA "EL MERCAT" DE CALAF
C/ Sant Jaume, 31
08280 CALAF
Tel. 93 869 91 54
loteriaelmercat@hotmail.com

ELCASINO
CALAF

125 anys d'història

UNA FOTO PER RECORDAR...

**Festa de la
castanyada a les
escoles velles
de Biosca.
(1983)**

Al costat de l'estufa d'esquerra a dreta:

Rosa Simó (Soldevila)
Ramon Franc (Ca la Matilde)
Mireia Simó (Cal Gaia)
Noèlia Viles (Xalet)
Xavier Juanola (La Torre)
Montserrat Cuadros (Cal Pastoret)
Maria Franc (Ca la Matilde)

Asseguts a terra:

Judith Massanés (La Masquita)
Josep Puig (Cal Xolis)
Ramon Cuadros (Cal Pastoret)
Maria Lluïsa Puig (Cal Xolis)
Maricel Prat (Cal Viver)
Josep M. Almacelles (Ca l'hereu).

**Solucions de
les pàgs. 48-49**

Endevinalla
El gat

8	1	4	5	7	6	9	2	3
6	2	5	9	3	1	8	7	4
9	7	3	2	8	4	5	1	6
2	3	9	8	6	7	1	4	5
5	8	1	3	4	2	6	9	7
7	4	6	1	5	9	3	8	2
3	9	2	4	1	5	7	6	8
1	6	8	7	2	3	4	5	9
4	5	7	6	9	8	2	3	1

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
1	F	E	R	M	I	M	A	N	T	E	C	A	V
2	U	F	A		C	A	L	I	B	R	O	S	I
3	L	I	M	F	A	T	I	C		A	N	T	O
4	L	L	O	B	R	E	G	O	S		T	O	R
5	A		N		I	S	O	B	A	R	E	S	
6	D	A	T	E	S		T		R	A	S	S	O
7	O	L	O	R		A		C	A	B		U	N
8	M	A	R	I	A	G	A	R	G	A	N	T	E
9	I		N	O	R	U		O	A	D	E	S	
10	N	O	E		A	D	I	C	T	A	S		V
11	I	V		O	N	A		A	A		P	R	I
12	C	O	L	L	E		G	N		T	R	I	A
13	A		M	A	S	S	O	T	E	R	E	S	
14	L	L	I	G	A	T	S		T	E	R	C	I

Aquest curs, omple la teva motxilla de giges!

40 GB
3.000 min

11,75
€/mes

bonArea
TELECOM
Com som.

+ info i totes les tarifes a:
bonarea-telecom.com
o truca'ns gratis al:
900 899 030

JOLONCH MATILLAS, C.B.

CENTRE COMERCIAL

C/ Eres, 14
25750 Torà (Lleida)
Telf. 973473217

Des de 1928 al seu servei

VILAMŪ

973473061

NOU ESPAI DE FERRETERIA

- Roba laboral
- Calçat
- Epis
- Cargols al detall
- Pintura professional
- Eines manuals
- Eines elèctriques
- Consumibles
- Silicones i químics
- ... i molt més.

Plats per emportar

Hostal Jaumet

Més de 100 anys fent cuina casolana

Fundat el 1890

Ctra. Barcelona-Andorra, s/n
Tel. 973 473 077
Fax 973 473 081
25750 - TORÀ (Lleida)
www.hostaljaumet.com
info@hostaljaumet.com

- REPARACIÓ GENERAL
- GRUA PERMANENT
- TAXI

Taller

TORANÈS
d'A. FERRER

COMPRA I VENDA DE VEHICLES NOUS I D'OCASIÓ

Ctra. Andorra S/N Tels.: 973 473 080 - 607 559 909
25750 TORÀ (Lleida)

"Maqí"

www.casamagi.com
Botiga i venda online

CARN DE PASTURA

EMBOTITS ARTESANALS

PRODUCTES ELABORATS

Ara,
Casa *Maqí*
entra a
casa teva

**I t'ho portem
a casa!**

Plaça de la Creu, 7 - TORÀ, Tel. 973 473 051 - info@casamagi.com

MASCULÍ ~ FEMENÍ ~ INFANTIL

C/ Notari Josep Faus, 5 Tel. 627970213 GUISSONA
gimnasnovaforma@hotmail.com www.gimnasnovaforma.com

40 anys
cuidant el **vostr**e **benestar!**

👉 **Sense matrícula!**

👉 **Obrim els dissabtes al matí.**

👉 **Inici de les activitats al setembre.**

👉 **Rutines i dietes personalitzades gratuïtes.**